

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Bakalářská práce

**Náklady na odpadové hospodářství vybraných obcí
v kontextu místních poplatků za komunální odpad**

Natálie Burešová

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Natálie Burešová

Ekonomika a management

Název práce

Náklady na odpadové hospodářství vybraných obcí v kontextu místních poplatků za komunální odpad

Název anglicky

Waste Management Costs of Selected Municipalities in the Context of Local Fees

Cíle práce

Cílem bakalářské práce je na základě analýzy systému odpadového hospodářství vybraných obcí vyhodnotit příjmy a výdaje rozpočtů souvisejících s odpadovým hospodářstvím daných obcí a navrhnout možná opatření v rámci dané problematiky.

Metodika

Teoretická část bakalářské práce bude vytvořena na základě poznatků z odborné literatury, aktuálních právních předpisů a dalších relevantních zdrojů se zaměřením na produkci a separaci komunálních odpadů a na oblast příjmů a výdajů rozpočtu obce, které se vztahují k odpadovému hospodářství daných obcí.

Vyhodnocení aktuálního stavu bude provedeno pomocí údajů poskytnutých ze strany vybraných obcí a ostatních zainteresovaných subjektů. Na základě zjištěných dat bude provedeno hodnocení příjmů a výdajů souvisejících s produkcí a likvidací komunálního odpadu a celkového odpadového hospodářství daných obcí v kontextu výběru místních poplatků za komunální odpad. Následně budou navržena možná opatření související s danou problematikou.

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Klíčová slova

místní poplatky, obec, komunální odpad, příjmy, výdaje, odpadové hospodářství, náklady

---

Doporučené zdroje informací

ARAÚJO, Ademir S. F. et al. Waste Management: New Research. New York: Nova Science Publishers, 2012. ISBN 978-1-62081-995-1.

ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In: Sbírka zákonů. ISSN 1211-1244.

MALČEKOVÁ, Hana a Vlastimil ŠIMEK. Průvodce odpadovým hospodářstvím: praktická příručka. Praha: Linde Praha, 2014. Praktická právnická příručka. ISBN 978-80-7201-905-2.

MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY. Metodická pomůcka – Místní poplatky za komunální odpad [online]. Praha, 2021. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/legislativa/metodiky/2021/metodicka-pomucka-mistni-poplatky-za-ko-42598>

PELC, Vladimír. Místní poplatky: oprávnění obcí : povinnosti podnikatelů, živnostníků a občanů : praktická příručka pro obce. 2. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2013. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-454-4.

PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-5608-0.

SEDMIHRADSKÁ, Lucie. Rozpočtový proces obcí. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-967-0.

Předběžný termín obhajoby

2022/23 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Gabriela Kukulová, MBA, Ph.D.

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 13. 7. 2022

prof. Ing. Luboš Smutka, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 27. 10. 2022

doc. Ing. Tomáš Šubrt, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 14. 02. 2023

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci "Náklady na odpadové hospodářství vybraných obcí v kontextu místních poplatků za komunální odpad" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucí bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu použitých zdrojů na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15. 3. 2023

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Gabriele Kukulové, MBA, Ph.D., za odborné vedení bakalářské práce a cenné připomínky, které mi poskytla během zpracování. Dále bych chtěla poděkovat své rodině za neustálou podporu a také Miroslavě Sýkorové, starostce obce Čestín a Ing. Janě Semerádové, starostce obce Vavřinec za vstřícnost a ochotu při poskytnutí podkladových materiálů a informací.

Náklady na odpadové hospodářství vybraných obcí v kontextu místních poplatků za komunální odpad

Abstrakt

Bakalářská práce se zabývá příjmy, výdaji a náklady na odpadové hospodářství vybraných obcí v kontextu místních poplatků za komunální odpad. V teoretické části jsou vymezeny základní charakteristiky obce, územní samosprávy, příjmy, výdaje a náklady odpadového hospodářství, komunální odpad, místní poplatky za komunální odpad. Také je popsána legislativa odpadového hospodářství, kde je stručně vypsán zákon č. 541/2020 Sb. o odpadech, zpracován Plán odpadového hospodářství a vyobrazena společnost EKO-KOM. V analytické části jsou využity informace z obcí Čestín a Vavřinec, které byly vybrány pro analýzu. Na získané informace je provedena komparace jednotlivých systémů odpadového hospodářství, a to z hlediska hospodaření i množství produkce odpadů. Získané hodnoty pak slouží k jednotlivým výpočtům. Jsou zde též vypsáni smluvní partneři v odpadovém hospodářství, kteří odpad obcím odvázejí, či likvidují. Pro analýzu byl použit rok 2021 a popsán jednotlivý postup výběru místních poplatků za komunální odpad, příjmy, výdaje a náklady na odpadové hospodářství za daný rok. Bakalářská práce čerpá z poznatků z odborné literatury, internetových zdrojů, aktuálních právních předpisů a dalších relevantních zdrojů.

Klíčová slova: místní poplatky, obec, komunální odpad, příjmy, výdaje, odpadové hospodářství, náklady

Waste Management Costs of Selected Municipalities in the Context of Local Fees

Abstract

The bachelor thesis deals with revenues, expenditures and cost of waste management in selected municipalities in the context of local municipal waste fees. The theoretical part of the thesis defines the basic characteristics of the municipality, local self-government, waste management revenues, expenditures and costs, municipal waste, local municipal waste fees. The waste management legislation is also described, where Act. No. 541/2020 on waste is briefly listed, the waste management plan is elaborated and EKO-KOM company depicted. In the analytical part the information from the municipalities of Čestín and Vavřinec, which were selected for the analysis, were used. Based on the information provided, a comparison of the different waste management systems was made, both in terms of management and the amount of waste production. The values obtained were then used for individual calculations. The waste management contractors, who transport or dispose of waste for the municipalities, are also listed. For the analysis the year 2021 was used. The individual procedure for collecting local municipal waste fees, revenues, expenditures and costs of waste management for that year are described. The bachelor thesis deals with the findings from the professional literature, internet sources, current legislation and other relevant sources.

Keywords: local fees, municipality, municipal waste, revenues, expenditures, waste management, costs

Obsah

1	Úvod	14
2	Cíl práce a metodika.....	15
2.1	Cíl práce.....	15
2.2	Metodika	15
3	Teoretická východiska.....	17
3.1	Obce a obecní úřady	17
3.1.1	Územní samospráva.....	18
3.2	Ekonomika odpadového hospodářství.....	18
3.2.1	Příjmy obcí v odpadovém hospodářství.....	19
3.2.2	Výdaje obcí v odpadovém hospodářství.....	22
3.2.3	Náklady na odpadové hospodářství	24
3.3	Odpadové hospodářství.....	25
3.3.1	Komunální odpad.....	26
3.3.2	Místní poplatky za komunální odpad.....	27
3.4	Legislativa odpadového hospodářství.....	28
3.4.1	Zákon č. 541/2020 Sb. o odpadech.....	29
3.4.2	Zpracování plánu odpadového hospodářství	30
3.4.3	Plán odpadového hospodářství ČR pro období 2015–2024 s výhledem do roku 2035	30
3.5	EKO-KOM.....	31
4	Analytická část	32
4.1	Obec Čestín.....	32
4.1.1	Historie.....	32
4.1.2	Současnost	32
4.2	Hospodaření obce	33
4.2.1	Rozpočet obce.....	33
4.3	System odpadového hospodářství.....	35
4.3.1	Smluvní partneři v odpadovém hospodářství	37
4.4	Měrná produkce odpadu	38
4.5	Místní poplatky za komunální odpad.....	40
4.6	Příjmy a výdaje v odpadovém hospodářství	40

4.7	Obec Vavřinec.....	41
4.7.1	Historie.....	41
4.7.2	Současnost.....	41
4.8	Hospodaření obce.....	42
4.8.1	Rozpočet obce	42
4.9	Systém odpadového hospodářství.....	44
4.9.1	Smluvní partneři v odpadovém hospodářství.....	46
4.10	Měrná produkce odpadu.....	47
4.11	Místní poplatky za komunální odpad.....	48
4.11.1	Sazba poplatku	48
4.12	Příjmy a výdaje v odpadovém hospodářství	48
5	Výsledky a doporučení.....	49
5.1	Porovnání výchozích charakteristik obcí a systémů OH	49
5.1.1	Výsledky ekonomické analýzy OH.....	50
5.1.2	Porovnání produkce odpadu ve vybraných obcích	53
5.2	Doporučení.....	54
6	Závěr	55
7	Seznam použitých zdrojů	57

Seznam obrázků, tabulek, grafů a zkratk

Seznam obrázků

Obrázek 1: Příjmy obcí	20
Obrázek 2: Výdaje obcí	22
Obrázek 3: Vývoj příjmů, výdajů a salda obcí za leden až březen 2013-2021.....	23
Obrázek 4: Celkové náklady v Kč/ob. v roce 2020 podle krajů	24
Obrázek 5: Produkce komunálních odpadů od obcí podle krajů (v kg na obyv.) v roce 2020	25
Obrázek 6: Hlavní priority Plánu odpadového hospodářství.....	30
Obrázek 7: Produkce odpadu ve vybraných obcích v roce 2021	53

Seznam tabulek

Tabulka 1: Cíle v oblasti komunálních odpadů	29
Tabulka 2: Rozpočtový výhled obce Čestín na léta 2021-2022 (Kč).....	33
Tabulka 3: Příjmy obce Čestín 2021 (Kč)	34
Tabulka 4: Výdaje obce Čestín 2021 (Kč).....	35
Tabulka 5: Hlášení o produkci a nakládání s odpady za rok 2021 v obci Čestín	36
Tabulka 6: Svoz separovaného odpadu v obci Čestín v roce 2021	37
Tabulka 7: Produkce SKO v obci Čestín za rok 2021	39
Tabulka 8: Produkce využitelného odpadu v obci Čestín za rok 2021	39
Tabulka 9: Produkce objemného odpadu v obci Čestín za rok 2021	39
Tabulka 10: Příjmy a výdaje v odpadovém hospodářství v obci Čestín v roce 2021 (Kč) .	40
Tabulka 11: Rozpočtový výhled obce Vavřinec na léta 2021-2022 (Kč).....	42
Tabulka 12: Příjmy obce Vavřinec 2021 (Kč).....	43
Tabulka 13: Výdaje obce Vavřinec 2021 (Kč)	44
Tabulka 14: Hlášení o produkci a nakládání s odpady za rok 2021 v obci Vavřinec.....	45
Tabulka 15: Produkce SKO v obci Vavřinec za rok 2021	47
Tabulka 16: Produkce využitelného odpadu v obci Vavřinec za rok 2021	47
Tabulka 17: Produkce objemného odpadu v obci Vavřinec za rok 2021	47

Tabulka 18: Příjmy a výdaje v odpadovém hospodářství v obci Vavřinec v roce 2021 (Kč)	48
Tabulka 19: Základní charakteristiky vybraných obcí	50
Tabulka 20: Poplatky ve vybraných obcích v roce 2021	50
Tabulka 21: Příjmy a běžné výdaje na 1 obyvatele OH ve vybraných obcích v roce 2021	51
Tabulka 22: Příjmy od společnosti EKO-KOM za rok 2021	52
Tabulka 23: Celková produkce využitelného odpadu, objemného odpadu a SKO ve vybraných obcích v roce 2021	54

Seznam grafů

Graf 1: Struktura nákladů obcí v odpadovém hospodářství v roce 2020	19
Graf 2: Nakládání s komunálním odpadem v roce 2020	27
Graf 3: Příjmy vybraných obcí ve formě poplatků a od spol. EKO-KOM v roce 2021	51
Graf 4: Příjmy a výdaje vybraných obcí v odpadovém hospodářství za rok 2021	52
Graf 5: Celková produkce odpadu ve vybraných obcích za rok 2021	53

Seznam použitých zkratk

PO	právnícká osoba
FO	fyzická osoba
ČR	Česká republika
KO	komunální odpad
SKO	směsný komunální odpad
OH	odpadové hospodářství
POH	plán odpadového hospodářství
DP	daňové příjmy
NP	nedaňové příjmy
BV	běžné výdaje

1 Úvod

Náklady na odpadové hospodářství neustále po celá léta rostou. Má na to vliv řada předvídatelných faktorů, a to zejména růst populace, kde populační křivka má exponenciální funkci a dosáhla až na hranici 9 mld. obyvatelstva. Jak je známo, odpady vznikají při jakékoliv lidské činnosti, ať už ve stavebnictví, dopravě, zemědělství, průmyslu, tak i u každého v kuchyni.

Kvůli riziku ohrožení životního prostředí musí být s každým odpadem náležitě naloženo. Hlavní pravidla pro nakládání s odpady jsou stanovena v zákonu č. 541/2020 Sb., o odpadech. Cílem snížení produkce odpadů má za úkol Plán odpadového hospodářství, který se zpracovává na 5 let. Plán odpadového hospodářství je nyní vypracován pro období 2015-2024 s výhledem do roku 2035 a jeho hlavní priority jsou recyklace, opětovné použití, předcházení vzniků odpadů, odstraňovat uložením na skládkách nejvýše 10 % z celkové hmotnosti komunálních odpadů vyprodukovaných na území ČR a energeticky využívat nejvýše 25 % z celkové hmotnosti komunálních odpadů.

Nejdůležitější položkou obecního rozpočtu jsou náklady, ty jsou pro obce velkou rozpočtovou zátěží, jelikož mají podle zákona o odpadech povinnost odstraňovat komunální odpad, jakožto původci odpadů. Ba naopak příjmy jsou tvořeny místními poplatky za komunální odpad od občanů obce a dotacemi od systému EKO-KOM za třídění obalových odpadů.

Právě komunální odpad, který vyprodukuje každý občan je pro obec nejproblémovější. Cílem tedy je přimět občany k šetrnosti a k ohledu na životní prostředí, co nejefektivněji separovat odpad, aby se co nejmenší množství muselo likvidovat, a aby se odpad mohl opět přeměnit v něco dále užitečnějšího.

2 Cíl práce a metodika

2.1 Cíl práce

Cílem bakalářské práce je na základě analýzy systému odpadového hospodářství obcí Čestín a Vavřinec vyhodnotit příjmy a výdaje rozpočtů souvisejících s odpadovým hospodářstvím daných obcí a navrhnout možná opatření v rámci dané problematiky.

2.2 Metodika

Teoretická část bakalářské práce bude věnována poznatkům z odborné literatury, internetových zdrojů, aktuálních právních předpisů a dalších relevantních zdrojů. Budou zde popsány územní samosprávy, ekonomika odpadového hospodářství, příjmy a výdaje obcí, přičemž jsou použity i grafy např. z Ministerstva financí a Českého statistického úřadu. Řešit se zde budou i náklady na odpadové hospodářství a celková produkce odpadového hospodářství. Také zde bude popsána separace komunálních odpadů, kde je zmíněn vzorec na celkové množství komunálního odpadu, který zní:

- *Celkové množství komunálního odpadu = počet obyvatel v daném typu zástavby $\times$ měrná produkce pro danou zástavbu (v kg/obyvatele/rok) (1)*

Místní poplatky budou odcitovány podle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Zmíněna bude také legislativa odpadového hospodářství podle platných zákonů, nařízení a vyhlášek, které se odpadovým hospodářstvím zabývají. V neposlední řadě bude popsán zákon č. 541/2020 Sb. o odpadech a vyličen Plán odpadového hospodářství. Jako poslední bude popsána společnost EKO–KOM.

V analytické části proběhne analýza systému odpadového hospodářství obcí Čestín a Vavřinec. Na obě obce bude aplikován stejný způsob výpočtů a vyobrazený stejný postup získaných informací. Jako první bude představena historie i současnost obcí. Dále bude vypsáno hospodaření obcí a obecních rozpočtů. Také bude udělán rozpočtový výhled na léta 2021–2022, popsány příjmy, které budou rozděleny na daňové, nedaňové, kapitálové a přijaté transfery a výdaje, které budou rozděleny na běžné a kapitálové. Vše bude zhodnoceno a popsáno. Následně bude přiblížen, podle obecně závazné vyhlášky obcí, systém odpadového hospodářství, který popisuje, co obce třídí. Na to bude navazovat

tabulka, která se bude zabývat hlášením o produkci a nakládání s odpady za rok 2021. Tyto hodnoty budou dále použity k jednotlivým výpočtům. Také zde musí být zmíněni obchodní partneři, kteří odpad obcím odváží, či likvidují. V měrné produkci bude přepočítána produkce SKO, využitelného a objemného odpadu na obyvatele obcí, a to s využitím vzorců:

- $$\text{Produkce SKO na jednoho obyvatele obce} = \frac{\text{celková produkce SKO}}{\text{počet obyvatel}} \quad (2)$$

- $$\text{Produkce využitelného odpadu na obyvatele obce} = \frac{\text{celková produkce využitelného odpadu}}{\text{počet obyvatel}} \quad (3)$$

- $$\text{Produkce objemného odpadu na obyvatele obce} = \frac{\text{celková produkce objemného odpadu}}{\text{počet obyvatel}} \quad (4)$$

Veškeré výpočty budou stručně popsány a okomentovány.

Místní poplatky budou vypsány z obecně závazné vyhlášky obce č. 2/2019, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. Jako poslední budou v tabulce znázorněny příjmy a výdaje na odpadové hospodářství obcí. Rovněž bude vypočteno saldo, které nám stanoví částku, jakou obce musí doplácet na odpadové hospodářství.

- $$\text{Saldo} = \text{příjmy} - \text{výdaje} \quad (5)$$

3 Teoretická východiska

Odpad lze všeobecně pojmenovat jako „*každá movitá věc, které se osoba zbavuje nebo má úmysl nebo povinnost se jí zbavit*“, tato charakteristika je uvedena v § 4 zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech.[4]

Odpad patří mezi neodmyslitelné produkty lidské činnosti. Jak při výrobě, tak i při spotřebě vznikající odpady neustále narůstají. Produkce výrobků spotřebovává neobnovitelné zdroje prvotních surovin, přičemž jejich těžba má pak dopad na životní prostředí a někdy i na zdraví člověka.

3.1 Obce a obecní úřady

Obce a kraje vykonávají samosprávu odpadového hospodářství. Jelikož jsou označovány jako původci odpadu, mají odpovědnost s ním nakládat. Veškeré povinnosti obecních úřadů jsou dány zákonem č. 541/2020 Sb., o odpadech.[4]

Obecní úřad musí plnit z hlediska odpadového hospodářství dvě funkce: je původcem komunálních odpadů, případně i jiných odpadů ale je i orgánem veřejné správy, který je odpovědný za nakládání s odpady.[16]

V okamžiku, kdy fyzická osoba odloží odpady na místo k tomu určené, obec se ihned stává jejich vlastníkem. Je proto povinna určit místa, kam fyzické osoby mohou odkládat nebezpečné složky komunálního odpadu. Jedná se zejména o zbytky barev, rozpouštědla a chemikálie. K tomu je potřeba alespoň dvakrát ročně určit místa, kam v předem oznámeném datu nebezpečný odpad odložit. Obec je povinna jako původce komunálních odpadů vést průběžnou evidenci o produkci a nakládání s nimi. Poté musí vyplnit Hlášení o tvorbě komunálních odpadů.[15]

System nakládání s odpady na území obce či města stanoví zastupitelstvo obce obecně závaznou vyhláškou. Obec musí zajistit správné hospodaření s odpadem, dbát na prevenci jeho vzniku, a optimalizovat příjmy a výdaje odpadového hospodářství. Rovněž by měla ujistit občany o předcházení vzniku odpadu a poučit je o jeho správném využívání a třídění v obci. Vždy ale musí jednat v souladu se zákony.[6]

3.1.1 Územní samospráva

V České republice je zaveden dvoustupňový systém územní samosprávy. Její základní jednotkou podle Ústavy ČR je obec, vyšší právní celky, které mají název kraj, tvoří druhý stupeň územní samosprávy.[15]

„Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů na územním celku vymezeném hranicí území obce“.[16] Obec je veřejnoprávní korporace, která má vlastní majetek a hospodáří s ním, má vlastní finanční prostředky a sestavuje svůj rozpočet.[15]

Působnost obcí se dělí na samostatnou a přenesenou. V současné době jsou rozlišovány podle míry přenesení státní správy tyto kategorie obcí: s matričním úřadem, se stavebním úřadem, s pověřeným obecním úřadem a s rozšířenou působností.[15]

Orgánem, který samostatně spravuje obec, je zastupitelstvo. To si pak ze svých členů zvolí starostu, který zastupuje obec navenek a místostarostu, který zastupuje starostu při jeho nepřítomnosti. Výkonným orgánem je rada obce, která je tvořena starostou a vybranými členy ze zastupitelstva. Obecní úřad plní úkoly, které mu uložilo zastupitelstvo obce nebo rada obce. Zastupitelstvo si zřizuje kontrolní orgány, které se nazývají výbory. Každá obec musí mít finanční a kontrolní výbor, a pokud žije na jejím území obce alespoň 10 % občanů hlásících se k národnosti jiné než české, zřizuje i výbor pro národnostní menšiny.[15]

3.2 Ekonomika odpadového hospodářství

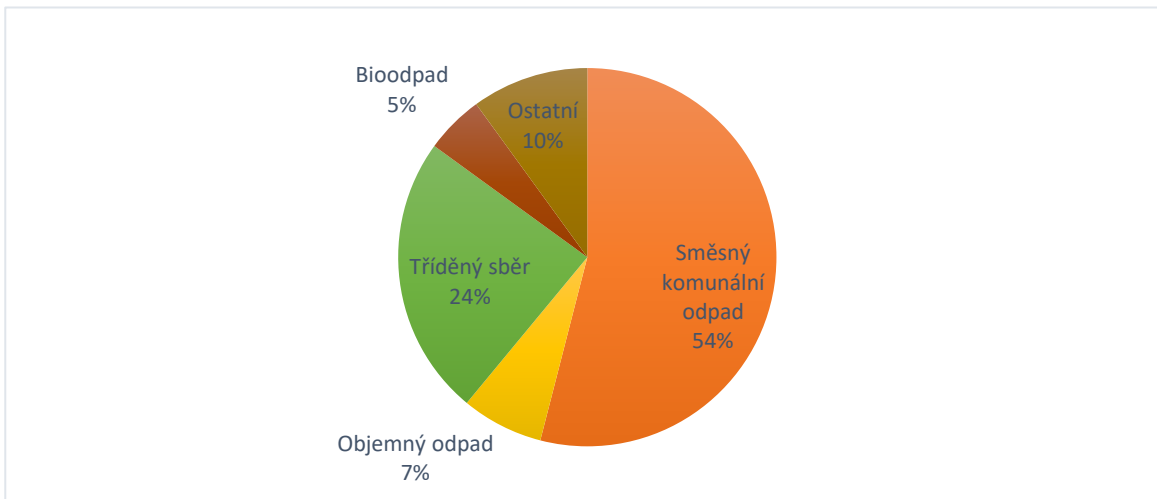
Ekonomický faktor je jedním z nejdůležitějších, který ovlivňuje způsoby nakládání s odpady v obcích.

Vytvářet co nejefektivnější odpadové hospodářství je pro obec primární. Obec má za povinnost určit místa, kam mohou občané ukládat KO, nebezpečné složky odpadu, vytvářet sběrná místa a také počítat s biologickým odpadem, aby na skládku šlo co nejméně odpadu.[11]

Pro vytvoření přehledu o finanční situaci obcí při nakládání s odpadem je komparace nákladů a příjmů. Díky tomu mohou pozorovat slabé stránky hospodaření a ví, co zlepšit a na co se zaměřit, aby to bylo co nejefektivnější. Nejvíce hrají roli subjekty, které se na

systemu obec v rámci OH podílí, jsou to například svozové firmy, domácnosti a živnostníci.[10]

Graf 1: Struktura nákladů obcí v odpadovém hospodářství v roce 2020

Zdroj: EKO-KOM, a.s, *vlastní zpracování*. Dostupné z: *Ekonomika odpadového hospodářství v roce 2020 – EKO-KOM (ekokom.cz)*

V grafu č. 1 je znázorněna struktura nákladů obcí v odpadovém hospodářství za rok 2020. Lze vidět, že největší část grafu tvoří směsný komunální odpad, který zaujímá 54 %, nejméně však zabírá bioodpad, který tvoří pouze 5 %.

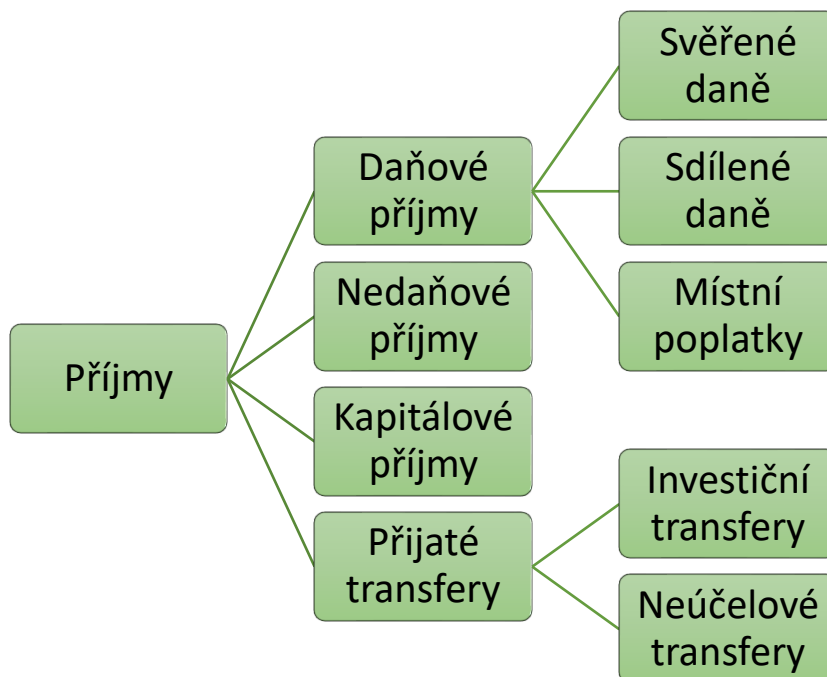
Společnost EKO-KOM sleduje hospodaření obcí s odpadem. Jednou ročně obce vyplňují dotazníky a odevzdávají je z důvodu analýzy. EKO-KOM tyto data zpracuje a poskytne zpětné informace o hospodaření s odpadem. Tímto způsobem jsou sledovány nákladové a příjmové položky systémů nakládání s odpady v obcích.[22]

3.2.1 Příjmy obcí v odpadovém hospodářství

Obecní systém OH je nejčastěji financován z několika zdrojů. Nejvíce z plateb od občanů, z plateb od jiných subjektů, z dotací a z prostředků z rozpočtu obce. Mezi další zdroje obecních příjmů patří tržby z prodeje separovaných složek odpadů a odměny systému EKO-KOM za vytríděné obaly. Malé obce také dostávají příjmy za komunální odpad od chatařů. Dále také mohou získávat různé dotace na odpadové hospodářství nebo také peníze z aktuálních operačních programů, které jsou zaměřeny na rozvoj OH. Pokud příjmy

nepokrývají náklady, jsou obce nuceny dotovat odpadové hospodářství ze svých vlastních prostředků.[15]

Obrázek 1: Příjmy obcí

Zdroj: Provažníková Romana. Financování měst, obcí a regionů (2015), *vlastní zpracování*

Daňové příjmy tvoří největší část celkových příjmů, a to přesně polovinu. Jsou to nenávratné a běžné příjmy. Dělí se na svěřené a sdílené, podle toho, do jakého veřejného sektoru plynou. [18]

Svěřené daně jsou vybírané podle zákonů, obce mohou daňový základ a sazbu ovlivnit jen velmi málo. Obec si sama nerozhoduje o základu daně, či osvobození. Výnos neplyne do státního rozpočtu, ale do rozpočtu obcí. Patří sem daň z příjmu PO a daň z nemovitých věcí.[19]

Sdílené daně jsou stanoveny zákonem jako podíl na celostátně vybraných daních. Podíl se určí podle počtu obyvatel nebo podle počtu vybíraných daní. Podíl poté plyne do rozpočtu obce. Obec nemůže tyto daně ovlivnit. Jedná se o daň z přidané hodnoty a daň z příjmů. Sdílené daně tvoří větší část daňových příjmů.[18]

Místní poplatky jsou vedeny podle zákona č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Mezi ně patří např.:

- poplatek ze psů,
- poplatek z pobytu,
- poplatek za užívání veřejného prostranství,
- poplatek za komunální odpad.[13]

Nedaňové příjmy tvoří druhou skupinu příjmů. Tyto příjmy už obcemi ovlivněny jsou. Zahrnují příjmy z vlastní činnosti a odvody přebytků organizací s přímým vztahem, přijaté sankční platby a vratky transferů, příjmy z prodeje nekapitálového majetku a přijaté splátky půjčených prostředků.[20]

Mezi příjmy z vlastní činnosti se řadí příjem z reklam, příjmy z pronájmu majetku a výnosy z finančního majetku.[20]

Přijaté sankční platby a vratky transferů jsou příjmy, které obec dostane v důsledku zpožděné platby.[20]

Příjmy z prodeje nekapitálového majetku obsahuje příjmy z prodeje krátkodobého a drobného dlouhodobého majetku.[20]

Přijaté splátky půjčených prostředků jsou půjčky a ceny vlastních dluhopisů, finanční výpomoci a půjčky.[20]

Do **kapitálových příjmů** se řadí příjmy z prodeje dlouhodobého hmotného, nehmotného a finančního majetku. Obsahují dary na pořízení dlouhodobého majetku, příjmy z akcií, dluhopisů a z prodeje nemovitostí.[20]

Nedostatek finančních prostředků patří mezi hlavní problémy hospodaření územních celků. Obce nemůžou hradit veřejné výdaje jen z veřejných příjmů. Proto dostávají **transfery**, které se nazývají dotace. Dostávají se ze státního rozpočtu, mimorozpočtových fondů nebo vyšších stupňů samospráv. Dotace jsou formou solidarity.[19]

Investiční transfery mají podmínku, kterou obce musí dodržet. Pokud se nevyužijí, vrací se do rozpočtu zpět, odkud je získali.[18]

Mezi financování běžných potřeb patří:

- na základě přenesené odpovědnosti zvýšit kvality veřejných statků (školství),
- zajištění standardní úrovně veřejných statků,
- externality.[18]

Mezi kapitálové potřeby patří:

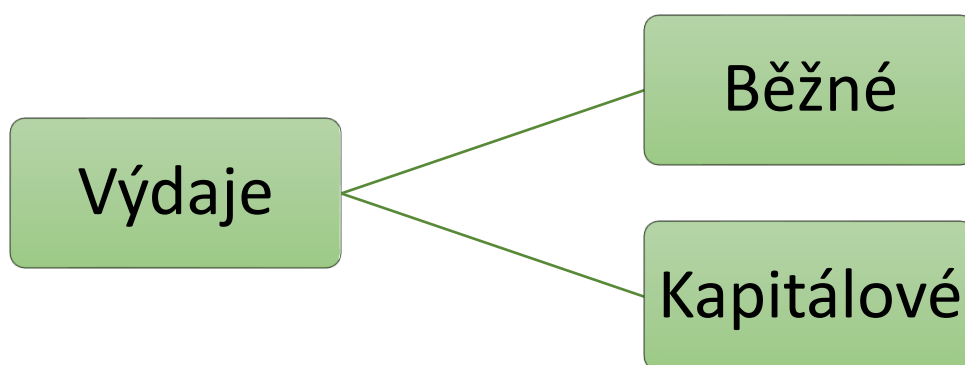
- financování investičních staveb (výstavba škol),
- financování investic (silniční komunikace),
- realizace a financování záměrů.[19]

Neúčelové transfery naopak nemají žádnou podmínku. Obce se sami mohou rozhodnout, co s nimi udělají a jak se zainvestují.[19]

3.2.2 Výdaje obcí v odpadovém hospodářství

Výdaje lze rozdělit na plánované a neplánované. Neplánované výdaje jsou nepravidelné a nahodilé, které přicházejí společně s nepředpokládanými událostmi. Dále mohou být výdaje také mandatorní, které obec musí vynaložit, protože jí to ukládá zákon. Nemandatorní výdaje jsou ovlivněny aktuální politickou situací, protože jsou na ni závislé.[15] Rozpočtová skladba se rozděluje z důvodu praktičnost na rozpočet běžný a kapitálový.[36]

Obrázek 2: Výdaje obcí

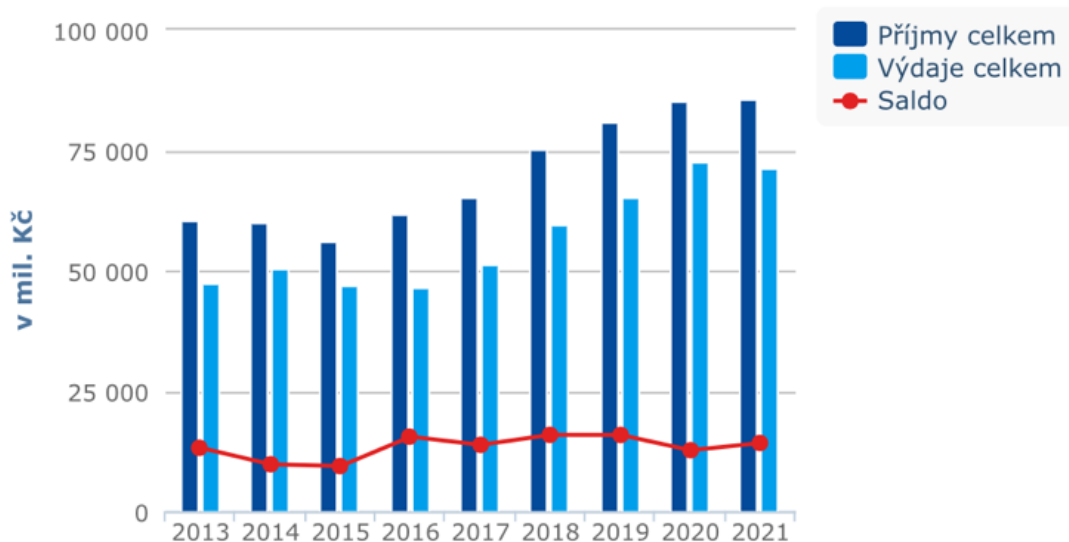
Zdroj: Provažníková Romana. *Financování měst, obcí a regionů (2015), vlastní zpracování*

Běžné výdaje pohlíží největší část výdajů rozpočtu obce. Jsou nimi financovány běžné, opakující se potřeby. Jedná se například o platy zaměstnanců, neinvestiční nákupy či

neinvestiční půjčené prostředky, které jsou však výrazem rozpočtové politiky, tedy pokud chce obec půjčkou podpořit například místního podnikatel, poskytnutá půjčka se pak zobrazí ve výdajích. Půjčky, při jejichž poskytování sleduje obec kritérium ziskovosti se promítnou ve financujících operacích.[15]

Kapitálové výdaje slouží k financování investičních potřeb, které časově přesahují rozpočtové období. Vynakládání kapitálových výdajů by mělo vycházet z dlouhodobých plánů rozvoje obce, jelikož je také nutné počítat s tím, že nestačí pouze pořídit nový majetek, ale také ho udržovat.[15]

Obrázek 3: Vývoj příjmů, výdajů a salda obcí za leden až březen 2013-2021

Zdroj: Ministerstvo financí. Měsíční zpráva o hospodaření územních rozpočtů - březen 2021. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/hospodareni-obci/mesicni-zpravy-o-hospodareni-uzemnich-ro/2021/zprava-o-vyvoji-rozpocetoveho-hospodareni-41974/>

Jak je patrné z obrázku č. 3, obce k 31. 3. 2021 vykázaly celkové příjmy ve výši 85,5 mld. Kč, celkové výdaje ve výši 71,3 mld. Kč a tím dosáhly kladného výsledku hospodaření 14,1 mld. Kč. Po srovnání s minulým rokem příjmy vzrostly o 0,1 mld. Kč, tj. o 0,1 % a výdaje klesly o 1,4 mld. Kč, resp. o 1,9 % (viz graf).

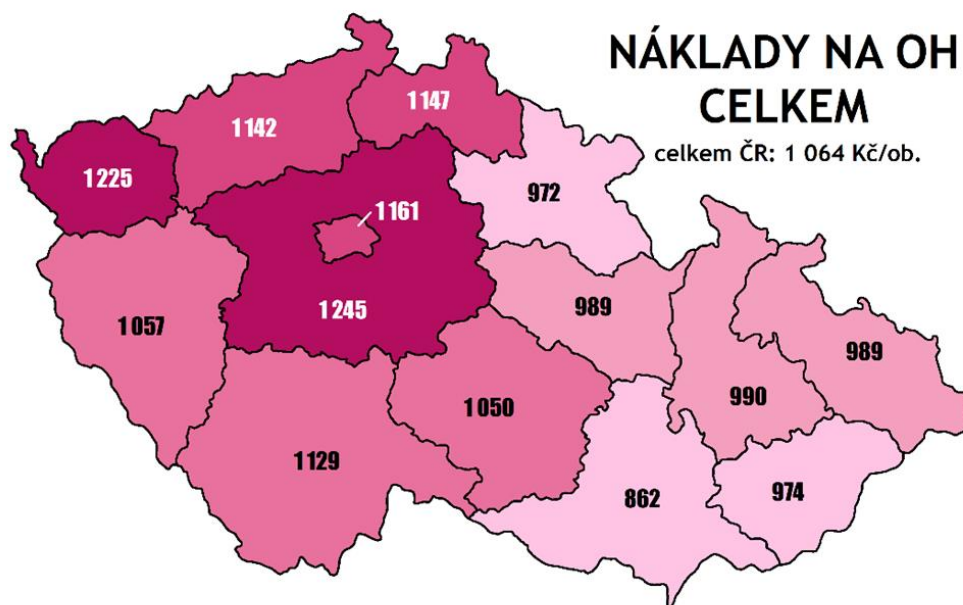
3.2.3 Náklady na odpadové hospodářství

Legislativní rámec vymezuje povinnosti obcí v oblasti nakládání s komunálními odpady, které na území obce vznikají. Způsob plnění povinností však vychází z finančních možností obce.[6]

Celkové náklady jsou stanoveny jako součet veškerých výdajů obce na OH. Jsou to především:

- náklady na sběr a svoz smíšeného komunálního odpadu,
- náklady na sběr a svoz odděleně sbíraných využitelných složek,
- náklady na sběr a svoz objemných složek komunálních odpadů,
- náklady na provoz sběrných dvorů,
- náklady spojené s administrativou v odpadovém hospodářství.[6]

Obrázek 4: Celkové náklady v Kč/ob. v roce 2020 podle krajů

Zdroj: EKO-KOM, a.s.. Dostupné z: <https://www.ekokom.cz/ekonomika-odpadoveho-hospodarstvi-v-roce-2020/>

Na obrázku č. 4 lze vidět celkové náklady v Kč/ob. za rok 2020 podle krajů. Největší náklady na obyvatele obce jsou ve Středočeském a v Karlovarském kraji. Nejmenší náklady na obyvatele má pak Kraj Jihomoravský.

3.3 Odpadové hospodářství

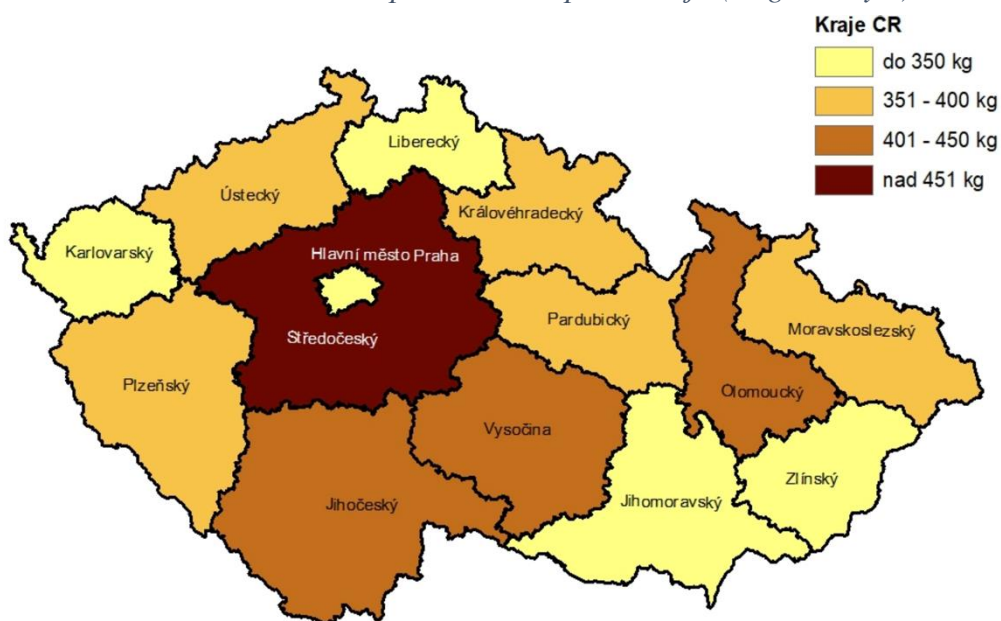
Odpadové hospodářství je definováno jako technologické odvětví, které je propojeno se všemi úrovněmi výrobního i spotřebního cyklu. Do cyklů patří výroba, doprava, spotřeba zboží a jejich následná likvidace. Dále také těžba surovin a dalšího nerostného bohatství. Mezi další odpady lze zařadit i ty, které vznikají přímo ve výrobě.[1]

Odpadové hospodářství je založeno na hierarchii. Prioritou je předejít vzniku odpadu, další v pořadí je tzv. recyklace, a pokud nejde ani to, musí dojít k jeho odstranění.[2] Odstraňování odpadů zahrnuje odpady, které nemohou být dále využity, ukládají se na skládky nebo se využívají ve spalovnách pro výrobu energie.[34]

Při veškeré lidské činnosti vznikne odpad. Odpady vznikají v zemědělství, průmyslu, dopravě, stavebnictví a při každodenním životě člověka. Každý tok odpadů vyžaduje specifické nakládání, jelikož má specifické vlastnosti a ty mohou ohrozit životní prostředí.[3]

Odpady se musí evidovat, a proto je vedena evidence odpadů, která v souladu s evropskými předpisy umožňuje získat a zároveň poskytovat podrobné informace o produkci a nakládání s odpady.[3]

Obrázek 5: Produkce komunálních odpadů od obcí podle krajů (v kg na obyv.) v roce 2020

Zdroj: Český statistický úřad (2021). Produkce, využití a odstranění odpadů. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/143330119/28002021m3.jpg/72b7e2df-7fdf-435d-b68a-a205020f194c?version=1.1&t=1637842742703>

Na obrázku č. 5 lze vidět produkci komunálních odpadů od obcí podle krajů v kg/obyv. za rok 2020. Jak je patrné, tak nejvíce vyprodukují obyvatelé Středočeského kraje, a to nad 451 kg na osobu, dále potom Kraj Jihočeský, Kraj Vysočina a Kraj Olomoucký, ty vyprodukují mezi 401-450 kg na osobu. Nejméně naopak vyprodukuje Kraj Jihomoravský, Zlínský, Liberecký a Karlovarský.

3.3.1 Komunální odpad

Za komunální odpad je považován veškerý odpad vznikající na území obce při činnosti fyzických osob, s výjimkou odpadů vznikajících u právnických osob nebo fyzických osob oprávněných k podnikání. Jestli-že je producentem odpadu občan, respektive obec, pak se jedná vždy o komunální odpad. Pokud ale producentem odpadu s vlastnostmi podobnými komunálnímu odpadu je jiný subjekt, pak se jedná o odpad podobný komunálnímu odpadu (živnostenský, průmyslový a odpad z úřadů).[6]

Komunální odpad je heterogenní směs různých druhů odpadů vytvořených z činností na území obce. KO tvoří domovní odpad, odpad ze zeleně, uliční smetky, odpad z pouličních košů, odpad z obecního úřadu, jiných zařízení obce a ze hřbitovů. Na výskyt těchto odpadů má podstatný vliv velikost obce, skladba obyvatel a jejich sociální podmínky, geografické podmínky, způsob vytápění a způsob plateb za odpad.[6]

Produkce komunálního odpadu je spojena s každou domácností. Pro prospívající využití je důležité, aby při odstraňování odpadů v domácnosti byl nastaven správný postup třídění a nedocházelo tak k ekonomickým ztrátám při jeho dalším třídění. Správný způsob odstraňování odpadů vede dále k efektivnějšímu nakládání s ním.[8]

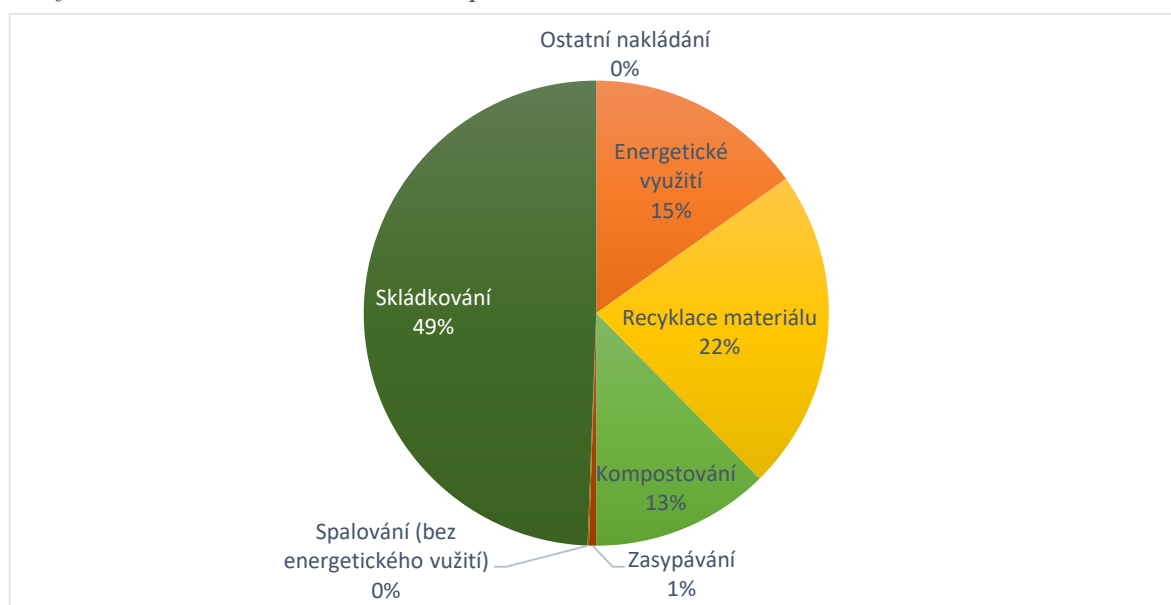
Produkce komunálního odpadu je ovlivněna podle mnoha faktorů, zejména podle úrovně vzdělání, pohlaví a věku obyvatel a také podle výše příjmů jednotlivých domácností.[33]

Celkové množství komunálního odpadu se stanoví z evidence odpadu, kterou vede průběžně obec podle zákona o odpadech. Odhad celkového množství odpadů je možno také stanovit

výpočtem na základě počtu obyvatel za užití ukazatelů měrné produkce KO. Vlastní výpočet celkové produkce domovního odpadu v obci se provádí:[6]

Počet obyvatel v daném typu zástavby x měrná produkce pro danou zástavbu (v kg/obyvatele/rok)[6]

Graf 2: Nakládání s komunálním odpadem v roce 2020

Zdroj: Český statistický úřad (2021), *vlastní zpracování*. Produkce, využití a odstranění odpadů. Dostupné z: <https://www.czso.cz/documents/10180/143330119/28002021g2.pdf/524d1308-1f1b-4c44-8091-568c4e925812?version=1.1>

Na grafu č. 2 lze vidět nakládání s komunálním odpadem v roce 2020, nejvíce se však používá skládkování, které činí 49 %, dále pak recyklace, energetické využití, kompostování a zasypávání.

Obyvatelé ČR za rok 2020 vyprodukovali 5,7 mil. tun. Na jednoho občana ČR tedy vychází 536 kg/obyv. Podíl komunálních odpadů na celkové produkci odpadů tvořil 14,9 %. V roce 2020 došlo k meziročnímu poklesu množství odpadů ukládaných na skládku o 41 000 t.

3.3.2 Místní poplatky za komunální odpad

S účinností od 1. 1. 1991 byl přijat zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. Obec není povinna komunální odpad na svém území zavést. Pokud se ale rozhodne ho zavést, zavede

tak poplatek za obecní systém odpadového hospodářství, nebo poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci. Žádnou jinou formu zákon nepřipouští.[12]

Zákon o místních poplatcích „*vymezuje náležitosti poplatkového vztahu, poplatkového subjektu a obce pomocí poplatkových prvků*“.[35] Mezi tyto prvky se řadí objekt a subjekt poplatku, sazba poplatku, poplatkový základ, poplatkové období, osvobození, úlevy, příslušnost k vyměření místního poplatku, splatnost a sankce.[35]

Poplatek za obecní systém odpadového hospodářství vychází z ust. § 59 a násl. zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech. Pro placení tohoto poplatku je typický jeho paušální charakter. Znamená to, že není vázán na produkci komunálního odpadu, ale vychází z principu, že každá osoba přihlášená v obci nebo vlastníci na území obce nemovitou věc má z toho prospěch.[12]

Poplatek za odkládání komunálního odpadu z nemovité věci je založen na obecných principech: „*znečišťovatel platí*“ a „*plat' tolik, kolik vyhodíš*“.[12] Jedná se o poplatek za množství vyprodukovaného odpadu, anebo za poplatek, jehož výše vychází z kapacity soustředovacích prostředků pro nemovitou věc. U tohoto poplatku není stanovené zákonné osvobození. [12] Sazba poplatku činí nejvýše 6 Kč za kg anebo 1 Kč za litr.[13]

3.4 Legislativa odpadového hospodářství

První zákon o odpadech vznikl v České republice v roce 1991. Základním zákonem, který stanovuje rámce pro nakládání s odpady na území ČR, je zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech. Obec je podle zákona o odpadech původcem komunálního odpadu, a tudíž se na ni vztahují i obecné povinnosti původců odpadů. Jednou ze základních obecných povinností, která je stanovena každému, je povinnost nakládat s odpady a zbavovat se jich pouze způsobem stanoveným zákonem o odpadech a ostatními právními předpisy vydanými na ochranu životního prostředí.[6]

Zákon:

- zákon č. 477/2001 Sb., o obalech,
- zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech,
- zákon č. 542/2020 Sb., o výrobcích s ukončenou životností.[14]

Narizení:

- nařízení vlády č. 111/2002 Sb., kterým se stanoví výše zálohy pro vybrané druhy vratných zálohovaných obalů,
- nařízení vlády č. 352/2014 Sb., o plánu odpadového hospodářství České republiky pro období 2015-2024.[14]

Vyhláška:

- vyhláška č. 8/2021 Sb., o katalogu odpadů a posuzování vlastností odpadů,
- vyhláška č. 30/2021 Sb., o provedení některých ustanovení zákona o obalech,
- vyhláška č. 273/2021 Sb., o podrobnostech nakládání s odpady,
- vyhláška č. 345/2021 Sb., o podrobnostech nakládání s vozidly s ukončenou životností.[14]

3.4.1 Zákon č. 541/2020 Sb. o odpadech

Tento zákon nabyt účinnosti 1.1. 2021. Zákon stanovuje práva a povinnosti o odpadovém hospodářství, prosazuje základní principy odpadového hospodářství, zdraví lidí při nakládání s odpadem a ochranu životního prostředí.[4]

Tabulka 1: Cíle v oblasti komunálních odpadů

cíle do roku 2025	- zvýšit úroveň přípravy k opětovnému použití a úroveň recyklace komunálních odpadů nejméně na 55 % celkové hmotnosti komunálních odpadů vyprodukovaných na území ČR
cíle do roku 2030	- zvýšit úroveň přípravy k opětovnému použití a úroveň recyklace komunálních odpadů nejméně na 60 % celkové hmotnosti komunálních odpadů vyprodukovaných na území ČR
cíle do roku 2035	- zvýšit úroveň přípravy k opětovnému použití a úroveň recyklace komunálních odpadů nejméně na 65 % celkové hmotnosti komunálních odpadů vyprodukovaných na území ČR
cíle v roce 2035 a v letech následujících	- odstraňovat uložením na skládkách nejvýše 10 % z celkové hmotnosti komunálních odpadů, vyprodukovaných na území ČR - energeticky využívat nejvýše 25 % z celkové hmotnosti komunálních odpadů vyprodukovaných na území ČR

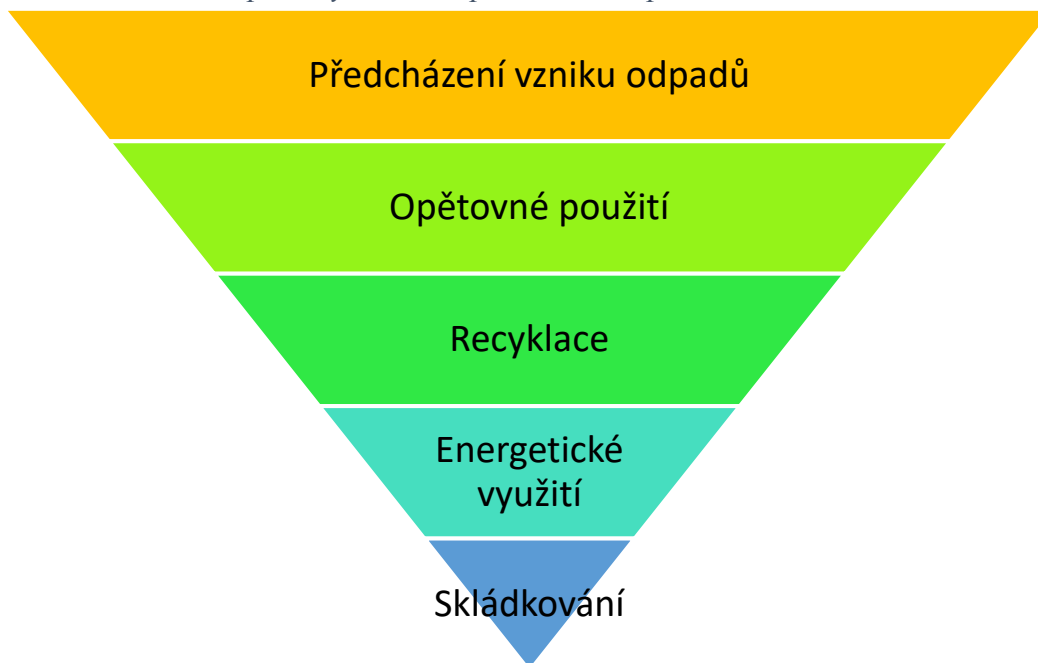
Zdroj: Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech (2020), *vlastní zpracování*

3.4.2 Zpracování plánu odpadového hospodářství

Zpracování plánu odpadového hospodářství se týká obcí s více než cca 4 tis. obyvatel. Ročně musí vyprodukovat více než 10 t nebezpečného odpadu nebo více než 1000 t ostatního odpadu. POH je nutné zpracovat do 1 roku od vydání krajského POH formou závazné vyhlášky kraje a musí být s jeho závaznou částí v souladu. POH původců se zpracovává na 5 let a aktualizuje se při každé změně podmínek do 3 měsíců. Při zpracování lze využít údajů z vlastní evidence odpadů, stanovení bilancí odpadů na základě výpočtů podle měrných produkcí apod. POH se do 3 měsíců od zpracování předkládá kraji.[6]

3.4.3 Plán odpadového hospodářství ČR pro období 2015–2024 s výhledem do roku 2035

Obrázek 6: Hlavní priority Plánu odpadového hospodářství

Zdroj: Ministerstvo životního prostředí (2022), *vlastní zpracování*. Dostupné z:
https://www.mzp.cz/cz/plan_odpadoveho_hospodarstvi_cr

Obrázek č. 6 vyobrazuje hlavní priority Plánu odpadového hospodářství pro období 2015-2024 s výhledem do roku 2035.

3.5 EKO-KOM

EKO-KOM je autorizovaná obalová společnost, která byla založena v roce 1997 jako průmyslový podnik vyrábějící balené zboží. Nezisková akciová společnost je rozšířená po celé republice a tvoří celorepublikový systém, který spočívá v třídění, recyklaci a využití obalového odpadu na kvalitní evropské úrovni.[22]

Systém zajišťuje, aby odpady z použitých obalů byly spotřebitelem vytríděny, svezeny sběrovou technikou, dotříděny a konečně využity jako druhotná surovina nebo případně jako zdroj energie.[22]

Pro splnění veškerých požadavků zákona za své klienty, musela společnost EKO-KOM přesvědčit minimálně 65 % spotřebitelů, aby si osvojili správné návyky třídění odpadu. Efektivita celého systému recyklace obalů se opírá zejména o spolupráci s obcemi a městy při zajištění dostatečného množství dostupných kontejnerů a jejich obsluhy.[22]

Podmínkou vysoké účasti obyvatel na třídění je dostupná sběrná síť. Je totiž ověřeno, že pokud vzdálenost, kterou musí občané ujít k nejbližšímu kontejneru, přesáhne 400 metrů, bude odpad třídit nejvýše 5 % populace. Pro stabilní zapojení nejméně 65 % spotřebitelů do třídění odpadu musí být sběrné kontejnery rozmístěny tak, aby běžná donášková vzdálenost nepřesahovala 150 metrů. V současné době je průměrná vzdálenost k nejbližšímu sběrnému místu méně než 90 metrů, což znamená, že kvalita sběrné sítě se stále zlepšuje. Sběrná síť je tvořena z více než 558 000 barevných nádob na tříděný sběr papíru, plastů, skla, nápojových kartonů a v menší míře kovů. Dále je doplněna pytlovým sběrem a dalšími způsoby sběru jako jsou sběrná střediska, sběrné dvory a výkupny.[22]

4 Analytická část

V následující části proběhne analýza systému odpadového hospodářství, které obec Čestín a Vavřinec na svém území zavedly. Hlavním smyslem této části bude charakteristika rozpočtu obce se zaměřením na příjmy a výdaje související s produkcí a likvidací komunálního odpadu. Dále bude proveden rozbor vyprodukovaného komunálního odpadu a popsán výběr místních poplatků za něj.

4.1 Obec Čestín

Obec Čestín se nachází v okrese Kutná Hora ve Středočeském kraji. Jeho rozloha činí 3 255 ha a žije zde 430 obyvatel. Čestín leží 22 km jihozápadně od Kutné Hory. Skládá se z devíti částí: Čenovice, Čentice, Čestín, Kasanice, Kamenná Lhoty, Kněž, Morány, Milotice a Polipsy.[23]

4.1.1 Historie

Původní název zněl Čestín Kostel. První datovaná zmínka je z roku 1318. Počátkem 16. století Čestín získal první městská práva. V roce 1579 císař Rudolf II. udělil Čestínu statut města. Město získalo znak stříbrné lilie na červeném poli. Ve městě žili zejména zemědělci a řemeslníci.[23]

Koncem 16. století přebudoval Adam Slavata tvrz na zámecké sídlo, poté byl ale nucen kostel i s okolním majetkem prodat. Od roku 1673 Čestín patřil krutému Vojtěchu z Freislebenu. V roce 1680 ho poddaní zavraždili, a tím vypuklo nevolnické povstání. Roku 1859 byl stržen původní kostel ze 13. století a na jeho místě byl vybudován nový v románském slohu. Dominantou kostela je věž osazená jedním malým a dvěma velkými zvony z roku 1562.[23]

Roku 1818 byla zřízena dvoutrídni škola a v roce 1883 byla rozšířena na čtyřtrídni. Po roce 1918 byla postupně redukována až v roce 1975 zanikla.[23]

4.1.2 Současnost

Zámek a kostel sv. Petra a Pavla patří mezi největší dominantu Čestína. Za podporu dotací od Středočeského kraje se teď zámek i kostel opravuje.[23]

V roce 2005 život a chod obce zasáhla likvidace místního družstva. Lidé tím přišli o práci a obec o finanční prostředky.[23]

4.2 Hospodaření obce

Hospodaření obce je velmi důležitý ukazatel. Ukazuje nám, jak obec, respektive její zastupitelstvo, nakládá s obecními prostředky, jak využívá získané příjmy do rozpočtů, jako jsou například dotace ze státního rozpočtu či evropských fondů nebo příjmy získané v rámci vlastní činnosti. Hlavním cílem obce je zajišťovat služby pro obyvatele a rozvoj obce se zachováním vyrovnaného rozpočtu.

Ve dnech 14. 4. 2021 a 1. 10. 2021 proběhlo přezkoumání hospodaření obce Čestín na základě zákona č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů a v souladu se zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole.[28]

Při přezkoumání hospodaření obce Čestín za rok 2021 podle § 2 a § 3 zákona č. 420/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů nebyly zjištěny chyby a nedostatky.[28]

4.2.1 Rozpočet obce

V roce 2019 byl schválen střednědobý výhled rozpočtu obce Čestín na léta 2021-2022, který slouží jako pomocný nástroj pro střednědobé finanční plánování.[29]

Tabulka 2: Rozpočtový výhled obce Čestín na léta 2021-2022 (Kč)

Zdroje krytí	2021	2022
Daňové příjmy	9 300 000	9 400 000
Nedaňové příjmy	650 000	700 000
Kapitálové příjmy	1 450 000	1 600 000
Přijaté dotace	1 000 000	2 000 000
PŘÍJMY CELKEM	12 400 000	13 700 000
Běžné (neinvestiční) výdaje	10 400 000	11 700 000
Kapitálové (investiční) výdaje	2 000 000	2 000 000
VÝDAJE CELKEM	12 400 000	13 700 000

Zdroj: Obecní úřad Čestín, vlastní zpracování

V tabulce č. 2 je vypsán rozpočtový výhled obce Čestín na léta 2021-2022. V roce 2021 celkové příjmy a výdaje vycházely na 12 400 000 Kč a na rok 2022 zase 13 700 000 Kč.

V roce 2021 obec Čestín hospodařila s přebytkovým rozpočtem, kde celkové příjmy dosáhly 12 702 066,09 Kč a celkové výdaje činily 11 844 474,60 Kč.

Tabulka 3: Příjmy obce Čestín 2021 (Kč)

Název	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku
Daňové příjmy	10 590 359,20	10 304 339,40	9 752 107,95
Nedaňové příjmy	723 000,00	1 337 500,00	1 283 043,99
Kapitálové příjmy	777 000,00	817 000,00	298 531,00
Přijaté transfery	909 640,80	1 043 383,15	1 368 383,15
Příjmy celkem	13 000 000,00	13 502 222,55	12 702 066,09

Zdroj: Obecní úřad Čestín, vlastní zpracování

Z tabulky č. 3 vyplývá, že daňové příjmy se vyčerpaly z 94,64 %. Mezi daňové příjmy lze zařadit například daň z přidané hodnoty, která činila 4 321 244,62 Kč, daně z příjmů FO činily 1 692 497,23 Kč a daně z příjmů PO 2 109 000,02 Kč. Dále také správní poplatky, které činily 5 670 Kč a byly splněny z 56,70 %, daň z nemovitých věcí činila 1 206 316,87 Kč a byla vyčerpána z 76,64 % a další.

Do daňových příjmů spadají i místní poplatky, které obec přijímá. Do roku 2019 byl obci placen i poplatek ze psa, momentálně se platí poplatky za odnětí pozemků plnění funkcí lesa, který přinesl do rozpočtu 18 380,74 Kč, poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, za komunální odpad, který byl 331 600 Kč a poplatek za užívání veřejného prostranství činil 3 717 Kč.

Nedaňové příjmy se vyčerpaly z 95,93 % a patří do nich například příjmy z pronájmu pozemků, které činily 47 960 Kč, příjmy z poskytování služeb a výrobků činily 21 477 Kč, přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady byly splněny ze 100 %, příjmy z poskytování služeb a výrobků činily 4 800 Kč a další.

Kapitálové příjmy se vyčerpaly z 36,54 % a lze do nich zařadit příjmy z prodeje pozemků, ty byly 258 531 Kč, příjmy z prodeje ostatního hmotného dlouhodobého majetku se splnily ze 100 % a další.

Poslední skupinou jsou přijaté transfery, které byly splněny ze 131,15 % a činily 1 368 383,15 Kč. Jsou tvořeny neinvestičními přijatými transfery ze státního rozpočtu v rámci souhrnného dotačního vztahu a ty činily 100 100 Kč, a tudíž byly splněny ze 100 %, neinvestiční přijaté transfery od obcí i krajů byly vyčerpány ze 100 % a další.

Tabulka 4: Výdaje obce Čestín 2021 (Kč)

Název	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku
Běžné výdaje	10 792 000,00	10 494 222,55	9 034 687,65
Kapitálové výdaje	2 208 000,00	3 008 000,00	2 809 786,95
Výdaje celkem	13 000 000,00	13 502 222,55	11 844 474,60

Zdroj: Obecní úřad Čestín, vlastní zpracování

Jak je patrné z tabulky č. 4, výdaje činily 11 844 474,60 Kč. Jsou rozděleny na běžné a kapitálové. Běžné výdaje byly splněny z 89,06 %. Mezi běžné výdaje patří například cestovné, které tvořilo 7 924 Kč, opravy a udržování byly splněny z 99,52 %, účelové neinvestiční transfery fyzickým osobám bylo 175 000 Kč, platy zaměstnanců činily 622 277,14 Kč a další.

Kapitálové výdaje činily 2 809 786,95 Kč a byly splněny z 93,41 %. Mezi ně patří například investiční půjčené prostředky obyvatelstvu a ty činí 1 200 000 Kč, dopravní prostředky činily 319 986 Kč a další.

4.3 Systém odpadového hospodářství

Zastupitelstvo obce Čestín se usneslo vydat na základě § 59 odst. 4 zákona č. 541/2020 Sb. o odpadech a v souladu s § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, obecně závaznou vyhláškou č. 1/2021, o stanovení obecního systému odpadového hospodářství obce Čestín.[31]

Obec Čestín třídí:

- a) papír,

- b) plasty včetně PET lahví,
- c) sklo,
- d) kovy,
- e) nebezpečný odpad,
- f) objemný odpad,
- g) textil,
- h) směsný komunální odpad.[31]

Papír, plasty, sklo, kovy, biologické odpady, jedlé oleje a tuky, textil se soustředí do zvláštních sběrných nádob, kterými jsou sběrné nádoby a velkoobjemové kontejnery. Svoz nebezpečných složek komunálního odpadu je zajišťován minimálně jedenkrát ročně jejich odebíráním na předem vyhlášených přechodných stanovištích přímo do zvláštních sběrných nádob k tomuto sběru určených. Svoz objemného komunálního odpadu je zajišťován minimálně dvakrát ročně jejich odebíráním na předem vyhlášených přechodných stanovištích přímo do zvláštních sběrných nádob k tomuto sběru určených. Směsný komunální odpad se vyváží 1x14 dní a odkládá se do sběrných nádob jako jsou popelnice, igelitové pytle a odpadkové koše, které jsou umístěny na veřejném prostranství v obci.[31]

Tabulka 5: Hlášení o produkci a nakládání s odpady za rok 2021 v obci Čestín

Název druhu odpadu	Množství odpadu (kg)	Partner
Kompozitní obaly	168	AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o., Pražská 1321/38 a, Praha 15, 10200
Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obaly těmito látkami znečištěné	20	AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o., Pražská 1321/38 a, Praha 15, 10200
Papír a lepenka	9 308	AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o., Pražská 1321/38 a, Praha 15, 10200
Sklo	14 835	AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o., Pražská 1321/38 a, Praha 15, 10200
Textilní materiály	2 147	FCC HP, s.r.o., Ďáblická 791/89, Praha-Ďáblice, 18200

Barvy, tiskařské barvy, lepidla a pryskyřice obsahující nebezpečné látky	80	AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o., Pražská 1321/38 a, Praha 15, 10200
Plasty	13 533	AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o., Pražská 1321/38 a, Praha 15, 10200
Kovy	1 930	LIMA – eko služby e.r.o., Průmyslová 55, Zruč nad Sázavou, 28522
Směsný komunální odpad	165 881	AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o., Pražská 1321/38 a, Praha 15, 10200
Objemný odpad	22 400	AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o., Pražská 1321/38 a, Praha 15, 10200

Zdroj: Obecní úřad Čestín, *vlastní zpracování*

Výše uvedená tabulka č. 5 znázorňuje hlášení o produkci odpadů v obci Čestín, a jak s nimi obec nakládá.

4.3.1 Smluvní partneři v odpadovém hospodářství

1) Firma AVE CZ odpadové hospodářství s.r.o., IČO: 49 35 60 89, Pražská 1321/38a, 120 00 Praha 10, provozovna Čáslav Hejdof 1666, 286 01 Čáslav. Smluvní strany uzavřely dne 1. 1. 2006 smlouvu, na zajištění odvozu a uložení tuhého komunálního odpadu.

a) Svoz směsného komunálního odpadu, 26 x za rok,

a. Za každého obyvatele trvale bydlícího na území obce 241 Kč

b. Rekreační objekty 241 Kč

b) Svoz separovaného odpadu,

Tabulka 6: Svoz separovaného odpadu v obci Čestín v roce 2021

1 100 litrů kontejnery	30 ks ve vlastnictví zhotovitele			
	2 ks ve vlastnictví EKOKOM (papír 2008)			
	1 ks ve vlastnictví objednatele			
Plast	7 ks	52 x ročně	244 Kč/ks	88 816 Kč
	6 ks	39 x ročně	244 Kč/ks	57 096 Kč

Sklo	9 ks	13 x ročně	238 Kč/ks	27 846 Kč
Papír	10 ks	26 x ročně	238 Kč/ks	61 880 Kč
Nápojových karton	1 ks	13 x ročně	238 Kč/ks	3 094 Kč
240 litrů nádoby	1 ks ve vlastnictví zhotovitele			
	1 ks ve vlastnictví objednatele			
Nápojový karton	2 ks	13 x ročně	78 Kč/ks	2 028 Kč

Zdroj: Obecní úřad Čestín, vlastní zpracování

V tabulce č. 6 je popsán svoz separovaného odpadu v obci Čestín, který zajišťuje firma AVE CZ.

- c) Svoz nebezpečného odpadu, min. 2x za rok,
  - a. Odstranění na skládce 3 720 Kč/t
  - b. Spalovna 9 500 Kč/t
- d) Svoz stavebního odpadu, dle požadavku obce,
  - a. Směsné stavební a demoliční odpady 678 Kč/t
  - b. Stavební odpad obsahující azbest 2 580 Kč/t
- e) Svoz velkoobjemového odpadu, dle požadavku obce,
  - a. Objemný odpad 844 Kč/t
- f) Svoz biologicky rozložitelného odpadu (BRO), dle požadavku obce,
  - a. Biologicky rozložitelný odpad 400 Kč/t

- 2) Firma FCC HP, s.r.o., Dáblická 791/89, Praha-Ďáblice sváží obci Čestín textilní materiály. Kontejnery jsou dva a jsou umístěny v Čestíně za čekárnou a v Polipsech na návsi.
- 3) Firma LIMA-eko služby s.r.o., IČO: 2710168, Průmyslová 55, Zruč nad Sázavou se zabývá kovy. Obec Čestín je tam vyváží dle svého uvážení.

4.4 Měrná produkce odpadu

Množství komunálního odpadu je ovlivňováno občany, jejich životním stylem, chováním, vztahem k životnímu prostředí a také podmínkami, které obec občanům poskytuje v souvislosti k třídění odpadů. Komunální odpad se dělí na směsný komunální odpad,

nebezpečný odpad, objemný odpad, využitelný odpad (papír, sklo, plast, kovy, textil) a odpad biologicky rozložitelný.

Celkové množství produkce závisí zejména na počtu obyvatel, počtu domácností, na výši poplatku za komunální odpad.

Tabulka 7: Produkce SKO v obci Čestín za rok 2021

Rok	Počet obyvatel	Produkce SKO	
		Celkem (v kg)	Na obyv. (v kg)
2021	430	165 881	385,77

Zdroj: Obecní úřad Čestín, *vlastní zpracování*

Z výše uvedené tabulky č. 7 je patrné to, že produkce směsného komunálního odpadu v obci Čestín je 165 881 kg. Na obyvatele to vychází tak, že každý obyvatele obce vyprodukoval za rok 2021 385,77 kg směsného komunálního odpadu. Byl použit analytický vzorec, který zní: celková produkce SKO/ počet obyvatel.

Tabulka 8: Produkce využitelného odpadu v obci Čestín za rok 2021

Rok	Počet obyvatel	Papír (v kg)	Plasty (v kg)	Sklo (v kg)	Kovy (v kg)	Textil (v kg)	Celkem (v kg)	Celkem na obyv. (v kg)
2021	430	9 308	13 533	14 835	1 930	2 147	41 753	97,1

Zdroj: Obecní úřad Čestín, *vlastní zpracování*

Z tabulky č. 8 lze vyčíst produkci využitelného odpadu v obci Čestín za rok 2021. Celková produkce využitelného odpadu všech občanů je 41 753 kg, po výpočtu vyšlo 97,1 kg vyprodukovaného využitelného odpadu na jednoho obyvatele.

Tabulka 9: Produkce objemného odpadu v obci Čestín za rok 2021

Rok	Počet obyvatel	Objemný odpad (v kg)	Celkem na obyv. (v kg)
2021	430	22 400	52,09

Zdroj: Obecní úřad Čestín, *vlastní zpracování*

Tabulka č. 9 nám ukazuje, kolik kg objemného odpadu vyprodukoval občan Čestína. Na obyvatele to vychází 52,09 kg.

4.5 Místní poplatky za komunální odpad

Zastupitelstvo obce Čestín na svém zasedání dne 4. 12. 2019 zavedlo novou vyhlášku, která nabyla účinnosti dne 1. 1. 2020. Obec touto vyhláškou zavádí místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.[24]

4.5.1 Sazba poplatku

Pro občana s trvalým bydlištěm v obci je to 400 Kč za osobu. Pro občany, kteří mají chalupu na území obce Čestín činí tento poplatek 800 Kč za objekt.[25]

4.6 Příjmy a výdaje v odpadovém hospodářství

Tabulka 10: Příjmy a výdaje v odpadovém hospodářství v obci Čestín v roce 2021 (Kč)

Položka	Skutečný rozpočet OH 2021
DP - poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy (poplatky od lidí za komunální odpad)	331 600,00
NP - sběr a svoz komunálního odpadu	6 240,00
NP - využívání a zneškodňování komunálních odpadů (od spol. EKO-KOM)	169 637,50
Příjmy	507 477,50
BV - sběr a svoz nebezpečných odpadů	0
BV - sběr a svoz komunálních odpadů	647 468,66
BV - využívání a zneškodňování ostatních odpadů	7 865,00
Výdaje	655 333,66
Saldo	
Příjmy-výdaje	-147 856,16

Zdroj: Obecní úřad Čestín, vlastní zpracování

Stručná tabulka č. 10 představuje příjmy a výdaje odpadového hospodářství obce Čestín za rok 2021. Příjmy jsou utvořeny z poplatků za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy neboli poplatky od občanů za komunální odpad. Tento poplatek lze zařadit do

daňových poplatků a činí 331 600 Kč. Druhý příjem je nedaňový a je pojmenován jako sběr a svoz komunálního odpadu. Hodnota tohoto poplatku je 6 240 Kč. Poslední příjem je také nedaňový a je to tzv. příjem od společnosti EKO-KOM, který činí 169 637,50 Kč. Celkové příjmy tak vyšly na 507 477,50 Kč. Všechny výdaje tvoří běžné výdaje, jako první běžný výdaj je sběr a svoz nebezpečných odpadů, který má hodnotu 0, jelikož paní hospodárka obce Čestín vše účtuje do sběru a svozu komunálních odpadů, a tudíž ty činí 647 468,66 Kč. Jako poslední výdaj je využívání a zneškodňování ostatních odpadů, jedná se také o běžný výdaj a jeho hodnota je 7 865 Kč. Po porovnání příjmů a výdajů vyšlo, že obec Čestín musí doplácet 147 856,16 Kč.

4.7 Obec Vavřinec

Obec Vavřinec se nachází v okrese Kutná Hora ve Středočeském kraji. Žije zde 565 obyvatel. Obec Vavřinec se skládá ze tří částí: Chmeliště, Vavřinec a Žíšov. Vavřincem protéká řeka Výrovka, která je levostranným přítokem Labe. Výrovce se na horním toku říká Vavřinec či Vavřinecký potok.[37]

4.7.1 Historie

Stejně jako osada, tak i zdejší kostel byl založen sázavskými mnichy z Konventu sv. Prokopa ve 14. století. Osada byla pojmenována po patronovi románském kostela sv. Vavřince. Kostel byl v roce 1420 přestavěn na gotický a poté v letech 1876-1877 nahrazen novým pseudogotickým kostelem podle projektu Františka Schmorance z Chrudimy.[26]

V 18. století zde byla postavena škola s jednou třídou a koncem 19. století pak byla postavena škola se třemi třídami.[26]

4.7.2 Současnost

Ve Chmelišti je vybudován vodovod a kanalizace. V nové obytné zóně probíhá rozsáhlá výstavba rodinných domů. V současné době zde žije 278 obyvatel a je to největší část obce Vavřinec.[26]

V druhé části obce, která je nazývána Vavřinec je rozlehlý Vavřinecký rybník, který je vidět i z dalekého okolí. Také zde vyrostlo mnoho nových rodinných domů a Vavřinec tím má v současné době 181 obyvatel.[26]

Poslední obec, která je součástí Vavřince je Žišov. Tato obec je považována za nejmenší část s malebným kostelem. Také je zde vybudován nový veřejný vodovod. Žišov má 84 obyvatel.[26]

4.8 Hospodaření obce

V obci Vavřinec došlo k přezkoumání hospodaření obce za rok 2021. Přezkoumání bylo provedeno v souladu se zákonem č. 420/2004 Sb., o přezkoumání hospodaření územních samosprávných celků a dobrovolných svazků obcí, ve znění pozdějších předpisů v období od 25. 10. 2021 do 30.6. 2022. Ze závěru vyplývá, že při přezkoumání hospodaření územního celku za rok 2021 nebyly zjištěny žádné chyby a nedostatky.[5]

4.8.1 Rozpočet obce

V roce 2019 byl schválen střednědobý výhled rozpočtu obce Vavřinec na léta 2021-2022, který slouží jako pomocný nástroj pro finanční plánování.[30]

Tabulka 11: Rozpočtový výhled obce Vavřinec na léta 2021-2022 (Kč)

Zdroje krytí	2021	2022
Daňové příjmy	8 000 000	8 100 000
Kapitálové příjmy	0	0
Nedaňové příjmy	769 450	772 450
Přijaté dotace	125 000	130 000
PŘÍJMY CELKEM	8 894 450	9 002 450
Běžné (neinvestiční) výdaje	5 866 000	8 236 450
Kapitálové (investiční) výdaje	2 060 000	760 000
VÝDAJE CELKEM	7 926 000	8 997 450

Zdroj: Obecní úřad Vavřinec, *vlastní zpracování*

Tabulka č. 11 popisuje rozpočtový výhled obce Vavřinec na léta 2021-2022. V roce 2021 příjmy vyšly na 8 894 450 Kč a výdaje na 7 926 000 Kč. Kdežto v roce 2022 příjmy byly vypočítány na 9 002 450 Kč a výdaje na 8 997 450 Kč.

V roce 2021 obec Vavřinec hospodařil s přebytkovým rozpočtem, kde celkové příjmy dosáhly 11 248 811,73 Kč a výdaje činily 8 180 424,84 Kč.

Tabulka 12: Příjmy obce Vavřinec 2021 (Kč)

Název	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku
Daňové příjmy	7 981 000,00	10 155 014,00	10 155 018,72
Nedaňové příjmy	366 741,00	337 957,00	337 957,80
Kapitálové příjmy	0	12 200,00	12 200,00
Přijaté transfery	137 200,00	535 635,21	743 635,21
Příjmy celkem	8 484 941,00	11 040 806,21	11 248 811,73

Zdroj: Obecní úřad Vavřinec, *vlastní zpracování*

Z tabulky č. 12 vyplývá, že daňové příjmy se vyčerpaly ze 100 %. Mezi daňové příjmy lze zařadit například daň z přidané hodnoty, která činila 4 522 987,45 Kč, daně z příjmů FO činily 1 743 468,35 Kč a daně z příjmů PO 2 229 894 Kč. Dále také správní poplatky, které činily 840 Kč a byly splněny ze 100 %, daň z nemovitých věcí činila 1 091 340,55 Kč a byla vyčerpána také ze 100 % a další.

Do daňových příjmů spadají i místní poplatky, které obec přijímá. Do roku 2019 byl obci placen i poplatek ze psa, momentálně se platí poplatek za provoz systému shromažďování a sběru za komunální odpad, který byl 452 304 Kč, příjmy úhrad za dobývání nerostů a poplatky za geologické práce činí 28 669,48 Kč a další.

Nedaňové příjmy se vyčerpaly ze 100 % a patří do nich například příjmy z pronájmu pozemků, které činily 120 372 Kč, příjmy z poskytování služeb a výrobků činily 3 960 Kč, přijaté nekapitálové příspěvky a náhrady byly splněny z 0 % a příjmy z poskytování služeb a výrobků činily 92 886,50 Kč a další.

Kapitálové příjmy se vyčerpaly také ze 100 % a lze do nich zařadit např. příjmy z prodeje pozemků, a ty byly 12 200 Kč.

Poslední skupinou jsou přijaté transfery, které byly splněny ze 138,83 % a činily 743 635,21 Kč. Jsou tvořeny neinvestičními přijatými transfery ze státního rozpočtu v rámci souhrnného

dotačního vztahu a ty činily 128 400 Kč, a tudíž byly splněny ze 100 %, neinvestiční přijaté transfery od obcí i krajů byly také vyčerpány ze 100 % a další.

Tabulka 13: Výdaje obce Vavřinec 2021 (Kč)

Název	Schválený rozpočet	Rozpočet po změnách	Výsledek od počátku roku
Běžné výdaje	5 794 941,00	5 630 851,00	5 767 072,77
Kapitálové výdaje	2 039 396,00	2 413 602,07	2 413 352,07
Výdaje celkem	7 834 337,00	8 044 453,07	8 180 424,84

Zdroj: Obecní úřad Vavřinec, *vlastní zpracování*

Jak je patrné z tabulky č. 13, výdaje činily 8 180 424,84 Kč. Jsou rozděleny na běžné a kapitálové. Běžné výdaje byly splněny ze 102,42 %. Mezi běžné výdaje patří například cestovné, které tvořilo 11 077 Kč, neinvestiční transfery obcím byly 10 000 Kč, platy zaměstnanců v pracovním poměru vyjma zaměstnanců na služebních místech činily 659 976 Kč a další.

Kapitálové výdaje činily 2 413 352,07 Kč a byly splněny z 99,99 %. Mezi ně patří například budovy, haly a stavby, které byly 2 153 952,07 Kč, pozemky činily 3 800 Kč a další.

4.9 Systém odpadového hospodářství

Zastupitelstvo obce Vavřinec se usneslo vydat na základě § 59 odst. 4 zákona č. 541/2020 Sb., o odpadech a v souladu s § 10 písm. d) a § 84 odst. 2 písm. h) zákona č. 128/2000 Sb., o obcích, obecně závaznou vyhláškou č. 1/2021, o stanovení obecního systému odpadového hospodářství v obci Vavřinec.[27]

Obec Vavřinec třídí:

- a) biologické odpady,
- b) papír,
- c) plasty včetně PET lahví,
- d) sklo,
- e) kovy,
- f) nebezpečné odpady,
- g) objemný odpad,

- h) jedlé oleje a tuky,
- i) textil,
- j) směsný komunální odpad. [27]

Papír, plasty, sklo, kovy, biologické odpady, jedlé oleje a tuky, textil se vkládají do zvláštních sběrných barevných nádob. Bioodpad mohou obyvatelé Vavřince odevzdávat také na kompostárně ve Chmelišti č. p. 20, areál společnosti VOBOSYSTEM, s.r.o. Svoz nebezpečných složek komunálního odpadu je zajišťován dvakrát ročně. Před svozem jsou vyhlášena určená stanoviště, kde jsou zvláštní sběrné nádoby k tomu určené. Také je možnost, že nebezpečný odpad lze obyvatelé mohou odevzdávat do sběrného dvora, který je umístěn v Uhlířských Janovicích. Taktéž i objemný odpad. Směsný komunální odpad se odkládá do sběrných nádob, jako jsou např. popelnice, igelitové pytle, velkoobjemové kontejnery a odpadkové koše, které slouží pouze pro odkládání drobného směsného komunálního odpadu.[27]

Tabulka 14: Hlášení o produkci a nakládání s odpady za rok 2021 v obci Vavřinec

Název druhu odpadu	Množství odpadu (kg)	Partner
Obaly obsahující zbytky nebezpečných látek nebo obal těmito látkami znečištěné	204	FCC HP, s.r.o., 28. října 875, 285 04 Uhlířské Janovice
Papír a lepenka	8 421,6	FCC HP, s.r.o., 28. října 875, 285 04 Uhlířské Janovice
Sklo	6 985,3	FCC HP, s.r.o., 28. října 875, 285 04 Uhlířské Janovice
Textilní materiál	1 884,5	FCC HP, s.r.o., 28. října 875, 285 04 Uhlířské Janovice
Barvy, tiskařské barvy, lepidla, a pryskyřice obsahující nebezpečné látky	283	FCC HP, s.r.o., 28. října 875, 285 04 Uhlířské Janovice
Plasty	9 010,5	FCC HP, s.r.o., 28. října 875, 285 04 Uhlířské Janovice
Oleje a tuky	135	ČERNOHLÁVEK GROUP s.r.o., areál ZOS Kačina č.p. 57, 285 33, Církvice

Směsný komunální odpad	206 460	FCC HP, s.r.o., 28. října 875, 285 04 Uhlířské Janovice
Objemný odpad	18 860	FCC HP, s.r.o., 28. října 875, 285 04 Uhlířské Janovice
Pneumatiky	387	FCC HP, s.r.o., 28. října 875, 285 04 Uhlířské Janovice
Asfaltové směsi obsahující dehet	245	FCC HP, s.r.o., 28. října 875, 285 04 Uhlířské Janovice
Bioodpad	40 00	VOBOSYSTÉM s.r.o., Chmeliště, 285 04, Vavřinec

Zdroj: Obecní úřad Vavřinec, *vlastní zpracování*

Výše uvedená tabulka č. 14 znázorňuje hlášení o produkci odpadů v obci Vavřinec, a jak s nimi obec nakládá.

4.9.1 Smluvní partneři v odpadovém hospodářství

- 1) ČERNOHLÁVEK GROUP s.r.o., areál ZOS Kačina č.p. 57, 285 33, Církvice, sváží obci Vavřinec dle potřeby jedlý olej a tuky.
- 2) FCC HP, s.r.o., ul. 28. října 875, 285 04, Uhlířské Janovice, sváží obci Vavřinec SKO 1x za 14 dnů. Obyvatelé obce mají 110 l a 240 l nádoby před svými domy. Dále obci vyváží tříděný odpad. Papír, plast - 1x za 14 dnů (kontejnery 1100 l na sběrných místech v obci). Sklo – 1x za měsíc (240 l nádoby na sběrných místech v obci).
- 3) FCC HP, s.r.o., Ďáblická 791/89, 182 00, Praha – Ďáblice, 547 298, sváží dle potřeby obci Vavřinec textilní materiál.
- 4) FCC HP, s.r.o., k.ú. Bláto, 285 04, Uhlířské Janovice, vyváží na zavolání obci kovy. Max 1x za rok.
- 5) VOBOSYSTÉM s.r.o., Chmeliště, 285 04, Vavřinec, kompostárna celoročně a svoz 1x za týden od března do konce listopadu, prosinec až konec února svoz dle potřeby, většinou 1x za měsíc.

4.10 Měrná produkce odpadu

Měrná produkce odpadu závisí nejvíce na chování obyvatel k životnímu prostředí. Obec se proto snaží poskytovat občanům ty nejlepší podmínky k třídění a likvidaci odpadů.

Tabulka 15: Produkce SKO v obci Vavřinec za rok 2021

Rok	Počet obyvatel	Produkce SKO	
		Celkem (v kg)	Na obyv. (v kg)
2021	565	206 460	365,42

Zdroj: Obecní úřad Vavřinec, *vlastní zpracování*

Z výše uvedené tabulky č. 15 je patrné to, že produkce směsného komunálního odpadu v obci Vavřinec je 206 460 kg. Na obyvatele to vychází tak, že každý obyvatele obce vyprodukoval za rok 2021 365,42 kg směsného komunálního odpadu. Byl použit analytický vzorec, který zní: celková produkce SKO/počet obyvatel.

Tabulka 16: Produkce využitelného odpadu v obci Vavřinec za rok 2021

Rok	Počet obyvatel	Papír (v kg)	Plasty (v kg)	Sklo (v kg)	Textil (v kg)	Oleje a tuky (v kg)	Celkem (v kg)	Celkem na obyv. (v kg)
2021	565	8 421,6	9 010,5	6 985,3	1 884,5	135	26 436,9	46,8

Zdroj: Obecní úřad Vavřinec, *vlastní zpracování*

Z tabulky č. 16 lze vyčíst produkci využitelného odpadu v obci Vavřinec za rok 2021. Celkové produkce využitelného odpadu všech občanů je 26 436,9 kg, po výpočtu vyšlo 46,8 kg na jednoho obyvatele.

Tabulka 17: Produkce objemného odpadu v obci Vavřinec za rok 2021

Rok	Počet obyvatel	Objemný odpad (v kg)	Celkem na obyv. (v kg)
2021	565	18 860	33,38

Zdroj: Obecní úřad Vavřinec, *vlastní zpracování*

Tabulka č. 17 nám ukazuje, kolik kg objemného odpadu vyprodukoval občan Vavřince. Po výpočtu to vychází 33,38 kg na obyvatele.

4.11 Místní poplatky za komunální odpad

Zastupitelstvo obce Vavřinec na svém zasedání dne 19. 12. 2019 zavedlo novou vyhlášku, která nabyla účinnosti dne 1. 1. 2020. Obec touto vyhláškou zavádí místní poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.[32]

4.11.1 Sazba poplatku

Pro osobu s trvalým pobytem v obci to je 650 Kč. Osoba s trvalým pobytem starší 75 let a osoby s průkazem ZTP/P platili 500 Kč. A osoby se stavbou sloužící k rekreaci to vychází na 900 Kč.[32]

4.12 Příjmy a výdaje v odpadovém hospodářství

Tabulka 18: Příjmy a výdaje v odpadovém hospodářství v obci Vavřinec v roce 2021 (Kč)

Položka	Skutečný rozpočet OH 2021
DP- poplatek za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy (poplatky od lidí za komunální odpad)	452 304,00
NP- využívání a zneškodňování komunálních odpadů (od spol. EKO-KOM)	92 886,50
Příjmy	545 190,50
BV- sběr a svoz nebezpečných odpadů	14 449,03
BV- sběr a svoz komunálních odpadů	672 234,87
BV- sběr a svoz ostatních odpadů	94 274,75
BV- využívání a zneškodňování komunálních odpadů	213 339,60
BV- využívání a zneškodňování ostatních odpadů	104 678,00
Výdaje	1 098 976,25
Saldo	
Příjmy-výdaje	-553 785,75

Zdroj: Obecní úřad Vavřinec, vlastní zpracování

Stručná tabulka představuje příjmy a výdaje odpadového hospodářství obce Vavřinec za rok 2021. Příjmy jsou vytvořeny z poplatků za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy (tzv. poplatky od občanů za komunální odpad). Tento poplatek je daňový a činí 452 304 Kč. Druhý příjem je nedaňový a jmenuje se využívání a zneškodňování komunálních odpadů. Tento příjem je příspěvek od společnosti EKO-KOM a vychází na 92 886,50 Kč. Celkové příjmy tak vyšly na 545 190,50 Kč. Výdaje jsou vytvořeny z běžných výdajů. Sběr a svoz nebezpečných odpadů je 14 449,03 Kč, sběr a svoz komunálních odpadů vychází na 672 234,87 Kč a sběr a svoz ostatních odpadů činí 94 274,75 Kč. Dalším běžným výdaje je využívání a zneškodňování komunálních odpadů, které vychází na 213 339,60 Kč. Využívání a zneškodňování ostatních odpadů je poslední výdaj a tvoří 104 678 Kč. Celkové výdaje činí 1 098 976,25 Kč. Po porovnání příjmů a výdajů vyšlo, že obec Vavřinec musí doplácet 553 785,75 Kč.

5 Výsledky a doporučení

V předchozí analýze byly vybrány a představeny dvě obce – Čestín a Vavřinec. U obou obcí zastupitelé zavedli obecně závaznou vyhlášku na základě § 14 zákona č. 565/1990 Sb., o místním poplatku, za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů. V dalších kapitolách budou obce porovnány a následně zhodnoceny. Jako první budou shrnuty základní charakteristiky obce, způsob výběru a výše poplatku za komunální odpad. Dále budou porovnány příjmy a výdaje na odpadové hospodářství vybraných obcí a přepočítány na obyvatele obce. Také proběhne komparace obcí v produkci odpadu jak celé obce, tak i na obyvatele. Poslední část bude věnována doporučení jednotlivým obcím, aby obce dosahovaly lepších úspěchů při snižování produkovaného odpadu, který má negativní dopady na životní prostředí a samozřejmě i více pozitivních výsledků po stránce ekonomické.

5.1 Porovnání výchozích charakteristik obcí a systémů OH

I když obě obce jsou malé, nachází se ve Středočeském kraji v okrese Kutná Hora a mají zaveden stejný systém odpadového hospodářství, tak ale každá vykazuje jiné výsledky. Největší vliv na to má počet obyvatel, tudíž je tím ovlivněna i produkce odpadu na daném území.

Tabulka 19: Základní charakteristiky vybraných obcí

Základní charakteristiky obce	Čestín	Vavřinec
Počet obyvatel k 1. 1. 2021	430	565
Systém OH	Paušální	Paušální
Sběrný dvůr	NE	NE

Zdroj: Obecní úřad Čestín, Vavřinec, *vlastní zpracování*

V tabulce č. 19 jsou uvedeny nejzákladnější charakteristiky obcí. Jak je patrné z tabulky, Vavřinec má o 135 obyvatel více, tudíž se to bude projevovat i v ekonomickém zhodnocení obcí. Sběrný dvůr ale v obci nemají, obce využívají sběrné dvory v Uhlířských Janovicích anebo ve Zruči nad Sázavou.

Tabulka 20: Poplatky ve vybraných obcích v roce 2021

Poplatky	Čestín	Vavřinec
Výše poplatku - trvalý pobyt	400 Kč	650 Kč
Výše poplatku - chalupáři	800 Kč	900 Kč
Osvobození od placení poplatku	ANO – pro vybrané skupiny osob	ANO – pro vybrané skupiny osob
Poskytování slev	NE	ANO (osoby starší 75 let nebo osoby s průkazem ZTP/P– 500 Kč)

Zdroj: Obecní úřad Čestín, Vavřinec, *vlastní zpracování*

V tabulce č. 20 lze vidět, že každá obec má jinou výši poplatku, ať už u trvale žijících osob, které mají trvalý pobyt v obci, anebo i u osob, které vlastní na daném území rekreační objekt. V obou obcích mají vybrané skupiny osob, které jsou osvobozeny od placení poplatku. Obec Čestín neposkytuje žádné slevy poplatníkům. Kdežto obec Vavřinec poskytuje slevy osobám starším 75 let nebo osobám s průkazem ZTP/P, právě ty platí 500 Kč.

5. 1.1 Výsledky ekonomické analýzy OH

Odpadové hospodářství je velmi nákladné. Podíl výdajů tvoří v obecním rozpočtu velkou položku, na kterou musí většina obcí doplácet.

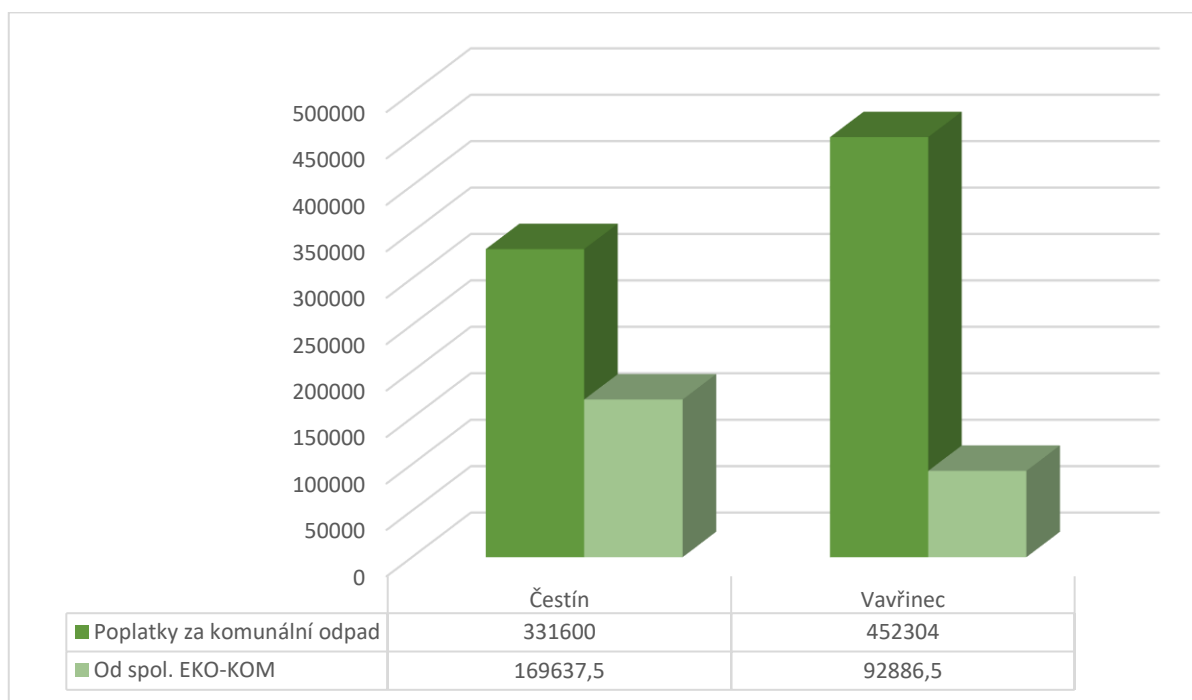
Tabulka 21: Příjmy a běžné výdaje na 1 obyvatele OH ve vybraných obcích v roce 2021

Rok	Příjmy (v Kč/obyv.)		Výdaje (v Kč/obyv.)		Podíl P/V (v %)	
	Čestín	Vavřinec	Čestín	Vavřinec	Čestín	Vavřinec
2021	1 181	965	1 524	1 946	77,5	49,5

Zdroj: Obecní úřad Čestín, Vavřinec, vlastní zpracování

V tabulce č. 21 je přehled příjmů a běžných výdajů vybraných obcí v odpadovém hospodářství. Data byla přepočtena na jednoho obyvatele. Dále je zachycen podíl příjmů na výdajích v odpadovém hospodářství.

Graf 3: Příjmy vybraných obcí ve formě poplatků a od spol. EKO-KOM v roce 2021

Zdroj: Obecní úřad Čestín, Vavřinec, vlastní zpracování

V grafu č. 3 jsou porovnány příjmy do obecního rozpočtu ve formě poplatků od občanů za komunální odpad a odměny od spol. EKO-KOM.

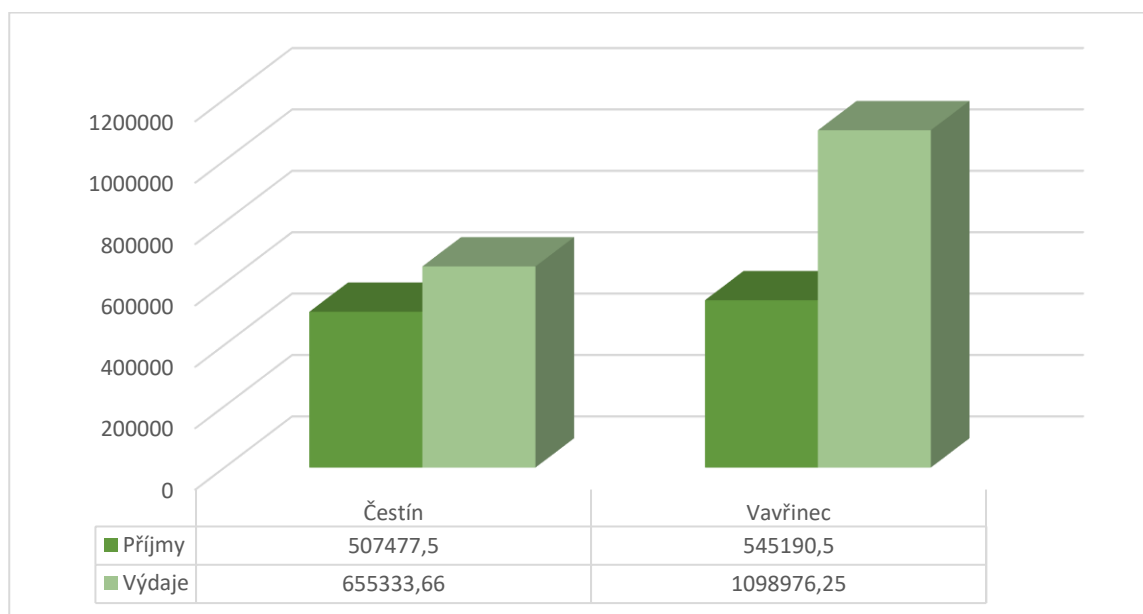
Tabulka 22: Příjmy od společnosti EKO-KOM za rok 2021

Rok	Příjmy od spol. EKO-KOM (v Kč/obyv.)	
	Čestín	Vavřinec
2021	395	164

Zdroj: Obecní úřad Čestín, Vavřinec, vlastní zpracování

V tabulce č. 22 jsou znázorněny příjmy od spol. EKO-KOM a přepočítány na obyvatele obce. V přepočtu to vychází tak, že obec Čestín dostává na svého obyvatele 395 Kč/rok a obec Vavřinec 164 Kč/rok. Tato akciová společnost si klade za úkol motivovat obce k efektivnějšímu třídění využitelných složek odpadu. Vyplácí však odměny, které jsou vypočítávány na základě překonaných standardů.

Graf 4: Příjmy a výdaje vybraných obcí v odpadovém hospodářství za rok 2021

Zdroj: Obecní úřad Čestín, Vavřinec, vlastní zpracování

V grafu č. 4 jsou porovnány příjmy a výdaje vybraných obcí v odpadovém hospodářství. Příjmy v obci Čestín pokryjí výdaje ze 77 % a v obci Vavřinec příjmy pokryjí výdaje pouze z 50 %.

5. 1. 2 Porovnání produkce odpadu ve vybraných obcích

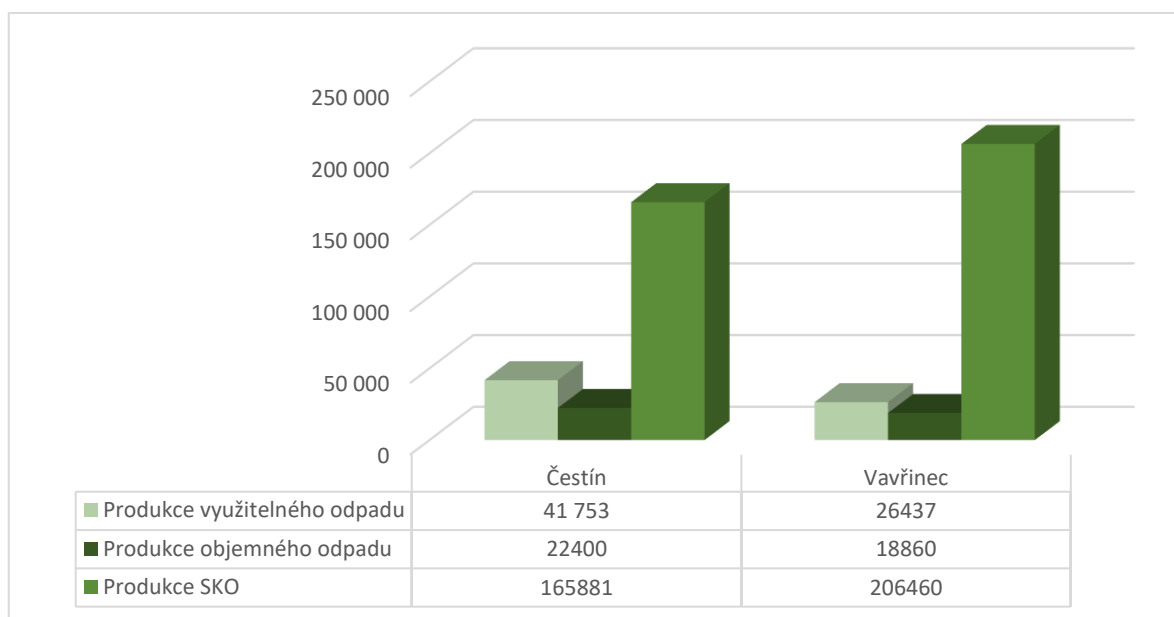
Obrázek 7: Produkce odpadu ve vybraných obcích v roce 2021

Zdroj: Obecní úřad Čestín, Vavřinec, *vlastní zpracování*

Jak je patrné z vytvořeného Smart Artu, obě vybrané obce třídí to samé, až na Vavřinec, který navíc třídí i odpad biologický a ten má dopad na větší výdaje obce.

Graf 5: Celková produkce odpadu ve vybraných obcích za rok 2021

Zdroj: Obecní úřad Čestín, Vavřinec, *vlastní zpracování*

V grafu č. 5 jsou porovnány vybrané obce v produkci využitelného, objemného a směšného komunálního odpadu. Nejvyšší však u obou obcí je produkce směšného komunálního odpadu.

Tabulka 23: Celková produkce využitelného odpadu, objemného odpadu a SKO ve vybraných obcích v roce 2021

Rok	Produkce využitelného odpadu (kg/obyv.)		Produkce objemného odpadu (kg/obyv.)		Produkce SKO (kg/obyv.)	
	Čestín	Vavřinec	Čestín	Vavřinec	Čestín	Vavřinec
2021	97	47	52	33	386	365

Zdroj: Obecní úřad Čestín, Vavřinec, *vlastní zpracování*

V tabulce č. 23 je přepočítána produkce využitelného odpadu, objemného odpadu a SKO na obyvatele vybraných obcí. Ministerstvo životního prostředí uvádí, že v roce 2021 byla produkce SKO 562 kg/obyvatele. Tudíž z toho vyplývá, že vybrané obce jsou podprůměrné v produkci SKO na obyvatele.

5.2 Doporučení

Vybrat vhodné odpadové hospodářství je pro obce velmi náročné. Nikdy se obce nezavděčí všem. Pokud by obce chtěly zlepšit své odpadové hospodářství, musely by ale zvýšit paušální poplatky za komunální odpad, to by se však, ale nelíbilo občanům. Obě obce používají paušální systém ve výběru poplatků, bohužel tím nikdy nepokryjí své výdaje v odpadovém hospodářství. Obec Čestín tím pokryje maximálně 50 % a obec Vavřinec tím pokryje 41 %, což je velmi málo. U obou obcí dochází tak ke každoročnímu doplácení na odpadové hospodářství ze svých rezerv. Obec Čestín musí doplácat 147 857 Kč a obec Vavřinec 553 786 Kč, jelikož třídí navíc biologické odpady.

Obci Čestín by šlo doporučit, zajistí svým občanům nádoby na bioodpad, jelikož bioodpad tvoří nejtěžší složku směšného komunálního odpadu.

Informovat více lidí o aktuálních reformách v odpadovém hospodářství, více se přibližovat Plánu odpadového hospodářství ČR 2015-2024. Navýšit počet sběrných míst v blízké

přírodě obce. Využívat různých dotací, jako je např. dotace na realizaci kompostérů v obci aj.

V obou obcích by mělo dojít na větší motivaci lidí, aby co nejvíce třídily svůj vyprodukovaný odpad a tím šetřily i životní prostředí, které nám přispívá k lepšímu životu.

6 Závěr

Teoretická část byla věnována odborným poznatkům z literatury, internetovým zdrojům a jiným relevantním předpisům. Dále byly obce stručně charakterizovány, byla prozkoumána jejich ekonomická část jakožto rozvaha, vývoj příjmů a výdajů a popsán způsob odpadového hospodářství v obou obcích.

V analytické části byly vybrány dvě obce – Čestín, Vavřinec. Obě obce se nachází ve Středočeském kraji v okrese Kutná Hora. Analýza byla provedena za rok 2021, kde byly vybrané obce porovnány z hlediska nákladů na odpadové hospodářství v kontextu místních poplatků za komunální odpad. Obce jsou nejprve charakteristicky zhodnoceny a porovnány, při porovnání se zjistilo, že obě obce používají paušální systém při výběru poplatků za komunální odpad. Ani v jedné z vybraných obcí se nenachází sběrný dvůr, který by ale určitě též přispěl k lepší separaci odpadu.

V obci Čestín činí standardní poplatek 400 Kč, pro vybrané skupiny platí i osvobození od placení poplatku, slevy tato obec neposkytuje. V obci Vavřinec činí standardní poplatek 650 Kč, pro vybrané skupiny osob platí osvobození a tato obec poskytuje i slevy, a to osobám starším 75 let nebo osobám vlastnicí průkaz ZTP/P.

Ekonomické zhodnocení odpadového hospodářství bylo vypracováno jak celkové, tak i přepočteno na obyvatele obce. V přepočtu na obyvatele obce Čestín, příjmy za odpadové hospodářství činily 1 181 Kč a běžné výdaje činily 1 524 Kč. Podíl příjmů a výdajů v této obci vycházel 77,5 %. Celkové příjmy však vyšly na 507 477,5 Kč a výdaje 655 333,66 Kč. Obec Čestín musel na své odpadové hospodářství doplácet 147 857 Kč. V obci Vavřinec příjmy v přepočtu na obyvatele vycházely 965 Kč a výdaje 1 946 Kč. Podíl příjmů a výdajů v této obci vycházel na 49,5 %. Celkové příjmy však vyšly na 545 190,5 Kč a výdaje 1 098 976,25 Kč. Obec Vavřinec musela doplácet na své odpadové hospodářství

553 785,75 Kč. Obě obce také dostávají od spol. EKO-KOM odměny na svého obyvatele. Obec Čestín dostává 395 Kč/rok a Vavřinec 164 Kč/rok.

V obou obcích se SKO vyváží 1x za 14 dnů. Produkce SKO v obci Čestín činí 386 kg/obyvatele, kdežto v obci Vavřinec 365 kg/obyvatele. Je to tím, že obec Vavřinec třídí i biologické odpady, ve vedlejší obci je totiž kompostárna, kam mohou obyvatele vozit svůj bioodpad. Produkce využitelného odpadu v obci Čestín vychází na 97 kg/obyvatele, kdežto v obci Vavřinec pouze 47 kg/obyvatele. Produkce objemného odpadu v obci Čestín činí 52 kg/obyvatele obce a v obci Vavřinec 33 kg/obyvatele.

Na závěr je lze potřeba zmínit to, že navrhovaná doporučení budou v konečném důsledku prospěšná jak ekonomicky pro obce, tak i pro občany. Nejvíce však budou přínosná z hlediska ekologického pro ochranu životního prostředí.

7 Seznam použitých zdrojů

- [1] KURAŠ, Mečislav. Odpady a jejich zpracování. Chrudim: Vodní zdroje Ekomonitor, 2014. ISBN 978-80-86832-80-7.
- [2] MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ: Odpadové hospodářství [online]. 2022 [cit. 2022-07-02]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/odpadove_hospodarstvi
- [3] MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ: Odpady [online]. 2022 [cit. 2022-07-02]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/odpady_podrubrika
- [4] ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 541/2020 Sb., o odpadech. In.:2020. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2020-541>
- [5] OBEC VAVŘINEC. Závěrečný účet obce za rok 2021. Hospodaření roku 2021, zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření.
- [6] VRBOVÁ, Martina. Hospodaření s odpady v obcích. Praha: EKO-KOM, 2009. ISBN 987-80-254-6019-1.
- [7] MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. Plán odpadového hospodářství České republiky pro období 2015-2024. In: Ministerstvo životního prostředí [online]. © 2022 [cit. 2022-06-29]. Dostupné z: https://www.mzp.cz/cz/plan_odpadoveho_hospodarstvi_cr
- [8] ŠŤASTNÁ, Jarmila. Kam s nimi: jak správně třídit odpady a všechno, co s tím souvisí: s průvodkyní Martinou Vrbovou. Praha: Česká televize, 2007. Edice České televize. ISBN 80-850-0572-7.
- [9] ČESKÝ STATISTICKÝ ÚŘAD: Produkce, využití a odstranění odpadů - 2020. Český statistický úřad [online]. [cit. 2022-07-04]. Dostupné z: 28002021g1.xlsx (czso.cz)
- [10] ŠEFLOVÁ, Jitka, ed. Veřejné služby města obcí. Praha: Alfa Nakladatelství, 2012. Ekonomie studium. ISBN 978-80-87197-60-8.
- [11] BENEŠOVÁ, Libuše. Komunální a podobné odpady. [Praha]: ENZO, 2011. ISBN 978-80-901732-1-7.
- [12] MINISTERSTVO FINANČÍ ČESKÉ REPUBLIKY. Metodická pomůcka - Místní poplatky za komunální odpad [online]. Praha, 2021. Dostupné z:

https://www.mfcr.cz/assets/cs/media/Methodika_Metodicka-pomucka-Mistni-poplatky-za-komunalni-odpad_v03.pdf

[13] ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 565/1990 Sb., o místních poplatcích. In.:1990. Dostupné také z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/1990-565>

[14] MINISTERSTVO ŽIVOTNÍHO PROSTŘEDÍ. Platná legislativa [online]. 2022 [cit. 2022-07-02]. Dostupné z: <https://www.mzp.cz/www/platnalegislativa.nsf/categories.xsp?OpenView&Start=1&Count=30&Expand=3.2>

[15] PROVAZNÍKOVÁ, Romana. Financování měst, obcí a regionů: teorie a praxe. 3. aktualizované a rozšířené vydání. Praha: Grada Publishing, 2015. Finance (Grada). ISBN 978-80-247-5608-0.

[16] Profi Press s.r.o. [online]. [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <https://odpady-online.cz/povinnosti-obci-pri-nakladani-s-odpady/>

[17] ČESKÁ REPUBLIKA. Zákon č. 128/2000 Sb. Zákon o obcích (obecní zřízení) [online]. In.: 2000 [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <https://www.zakonyprolidi.cz/cs/2000-128>

[18] PEKOVÁ, Jitka. Hospodaření a finance územní samosprávy. 1. vyd. Praha: Management Press, 2004. ISBN 8072610864.

[19] PEKOVÁ, Jitka. Financování územní samosprávy: teorie a praxe v ČR. 1.vyd. Praha: Wolters Kluwer Česká republika, 2011. ISBN 9788073576141.

[20] MÁČE, Miroslav. Účetnictví a finanční řízení. 1.vyd. Praha: Grada, 2013. ISBN 9788024745749.

[21] MINISTERSTVO FINANCÍ ČESKÉ REPUBLIKY: Měsíční zpráva o hospodaření územních rozpočtů - březen 2021 [online] [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <https://www.mfcr.cz/cs/verejny-sektor/uzemni-rozpocety/hospodareni-obci/mesicni-zpravy-o-hospodareni-uzemnich-ro/2021/zprava-o-vyvoji-rozpocetoveho-hospodareni-41974/>

[22] EKO-KOM. O společnosti a systému. In: Eko-kom [online]. © 2022 [cit. 2022-08-11]. Dostupné z: <http://www.ekokom.cz/cz/ostatni/o-spolecnosti/system-eko-kom/o-systemu>

- [23] OBEC ČESTÍN: Historie a současnost obce [online]. [cit. 2022-08-20]. Dostupné z: <https://www.cestin.cz/obec-7/historie/cestin/>
- [24] OBEC ČESTÍN: Obecně závazná vyhláška obce č. 2/2019, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů
- [25] OBEC ČESTÍN: Poplatky za odpad [online]. [cit. 2022-12-10]. Dostupné z: <https://www.cestin.cz/obecni-urad/poplatek-za-odpady/>
- [26] OBEC VAVŘINEC: Historie obce [online]. [cit. 2022-12-10]. Dostupné z: <https://www.ou-vavrinec.cz/obec-7/historie/>
- [27] OBEC VAVŘINEC: Zastupitelstvo obce Vavřinec. Obecně závazná vyhláška obce Vavřinec č. 1/2021, o stanovení obecního systému odpadového hospodářství.
- [28] OBEC ČESTÍN: Zpráva o výsledku přezkoumání hospodaření obce Čestín.
- [29] OBEC ČESTÍN: Střednědobý rozpočtový výhled obce Čestín na léta 2021-2022.
- [30] OBEC VAVŘINEC: Střednědobý rozpočtový výhled obce Vavřinec na léta 2021-2022.
- [31] OBEC ČESTÍN: Zastupitelstvo obce Čestín. Obecně závazná vyhláška obce Čestín č. 1/2021, o stanovení obecního systému odpadového hospodářství.
- [32] OBEC VAVŘINEC: Obecně závazná vyhláška obce č. 2/2019, o místním poplatku za provoz systému shromažďování, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů.
- [33] ARAÚJO, A. S. F. a kol. Waste Management: New Research. New York: Nova Science Publishers, 2012. ISBN 978-1-62081-995-1.
- [34] MALČEKOVÁ, H. a ŠIMEK, V. Průvodce odpadovým hospodářstvím: praktická příručka. Praha: Linde Praha, 2014. ISBN 978-80-7201-905-2.
- [35] PELC, Vladimír. Místní poplatky: oprávnění obcí, povinnosti podnikatelů, živnostníků a občanů. 1. vyd. Praha: C. H. Beck, 2011. ISBN 978-80-7400-150-5.
- [36] SEDMIHRADSKÁ, Lucie. Rozpočtový proces obcí. Praha: Wolters Kluwer, 2015. ISBN 978-80-7478-967-0.

[37] OBEC VAVŘINEC: O obci [online]. [cit. 2023-02-26]. Dostupné z: <https://www.ou-vavrinec.cz/>